

NOVIČE

Glasilo Socialistične
zveze delovnega ljud-
stva občin
Kočevje in Ribnica

Izdaja ČZP »Kočevski tisk« Kočevje.
Urejuje uredniški odbor. Odgovorni
urednik France Grivec. Uredništvo in
uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Te-
lefon uprave in uredništva 389. Letna
naročnina 800 din, polletna 400 din in
jo je treba plačati vnaprej. Za ino-
zemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške
dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri
NB podružnica Kočevje

Leto VII. - št. 44

KOČEVJE, 2. novembra 1962

Cena 20 din

Nekaj misli z razprave na občinski konferenci ZK Kočevje

Uspešno gospodarjenje zahteva sodelovanje

SREDSTEV NISMO IZKORIŠČALI VEDNO GOSPODARNO. Več delegatov - komunistov je razpravljalo o porabi sredstev, s katerimi gospodarimo. Poudarili so, da ustvarjenih in zaupanih sredstev nismo vedno porabili kot dobri gospodarji. Tako so v nekaterih podjetjih povečali osebne dohodke za občutno več, kot se je vzporedno dvignila produktivnost. Še večja nevarnost pa nam grozi, če ne bomo gospodarili preudarno s sredstvi, ki smo jih dobili kot investicijska posojila. Prav komunisti v Kemični tovarni se, kot kaže, premalo zavedajo, da bo treba posojila vrniti. Komunisti

ni ničesar ne pokrenejo, da bi zaupana sredstva trošili namensko. Tako se na primer lahko zgodi, da Kemična tovarna ne bo imela dovolj sredstev za nakup surovin, ker je obratna sredstva porabila za druge namene. Naloga komunistov je, da takega poslovanja, ki je bilo značilno za dobo administrativnega upravljanja, ne dopuščajo.

PLANI NAJ BODO REALNI

Pri sprejemanju letošnjih planov podjetij morajo komunisti tudi odigrati pomembno vlogo. Zavzemati se morajo predvsem zato,

da bodo sprejeti plani realni. Plani naj slone na letošnjih izkušnjah. Posebno pozornost naj komunisti posvetijo, da plani ne bodo sloneli na nekaterih sredstvih, za katere ni gotovo, da jih bodo podjetja tudi dobila. Če plani podjetij ne bodo realni, potem se tudi v občinski proračun ne bodo stekala predvidena sredstva. To pa bo imelo za posledico, da bo v občinskem proračunu zmanjkovalo sredstev (za zdravstvo, šolstvo itd.) kot je na primer slučaj letos in zaradi česar se je občinski ljudski odbor moral zadolžiti že za naslednje leto.

INVESTIRATI LE, KJER BODO USPEHI

Komunisti se morajo tudi zavzemati za razumnejše investiranja. Predvsem naj bi investirali le v podjetja, ki že dosegajo ali pa bodo dosegla na domačem in tujem trgu uspehe, ki bodo konkurenčna. Komunisti naj bi ne videli le potreb svojega podjetja, ampak potrebe komune in vse Jugoslavije ter se zavzemali za tako investicijsko politiko, ki bo za vse koristna.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Novi občinski komite

NOVI OBČINSKI KOMITE ZK KOČEVJE SESTAVLJAJO NASLEDNJI ČLANI: Benčina Drago, Benčina Jože, Blenkušing. Lojze, Dolenc Janez, Hegler Miro, Jakopin Dolfe, Kovarčević Tilka, Lunder Janez, Merhar Janez, Merhar Ivan, Milinovič Angelca, Mrvar Marjan, Nagu Mihael, Ozanič Anica, Planinc Julij, Poje Jože, Sercer Tone, Tanko ing. Jože, Vukelja Miro, Vesel Ivan, Zagar Feliks.

REVIZIJSKA KOMISIJA: Gregorc Miro, Gorše Milka, Lavrič Rudi.

Novi komite se je že sestal in izvolil za sekretarja Mira Heglerja, za organizacijskega sekretarja pa Ivana Vesela.

Občinska konferenca ZK v Ribnici

Odločno odpravimo napake

Ribnica, 28. oktobra. - Današnje občinske konference Zveze komunistov ribniške občine se je udeležilo 70 delegatov, kot gostje pa so ji prisostvovali tudi član CK ZKS Sergej Vošnjak, zastopnika Okrajnega komiteja Zornada in Nagode, sekretar ObK Grosuplje Kikel ter komandant ribniškega garnizona Japudžić. Konferenca je načela vrsto aktualnih problemov v občini, predvsem probleme industrijske in kmetijske proizvodnje, delo samoupravnih organov, sindikata, vlogo komunistov itd.

Sekretar občinskega komiteja ZK France Debeljak je v svojem referatu vse pomanjkljivosti kritično ocenil in nakazal naloge za nadaljnje delo...

V zadnjem letu je bilo vloženih veliko naporov pri reševanju gospodarske problematike, veliko pa je bilo problemov, ki so bili težko rešljivi ali pa so ostali nerešeni in jim bodo morali komunisti

v bodoče posvetiti še večjo skrb. Gledišča o nadaljnjem razvijanju gospodarstva pa so še velikokrat različna in ozka celo med vodilnimi ljudmi; tu gre predvsem za vpliv različnih konservativnih elementov, ki pa imajo lahko

močno razdiralno vlogo v posameznem kraju...

(Nadaljevanje na 2. strani)

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora Kočevje, ki je bila pretekli ponedeljek, so bili imenovani:

- za upravnika Delavsko uslužbene restavracije Rudnik Ignac Kamšek,

- za vršilca dolžnosti upravnika obratne ambulante Rudnik dr. Ivan Imenšek in

- za upravnika Pokrajinskega muzeja Kočevje Peter Sobar.

Novi občinski komite ZK Ribnica

Na nedeljski konferenci Zveze komunistov v Ribnici so izvolili nov, 20-članski obč. komite ZKS. Člani novega komiteja so: Abrahamsberg Ciril ml., Ribnica, Andoljšek Slavka, Ribnica, Car Ivan, Loški potok, Češarek Franc, Sodražica, Češarek Janez, Ribnica, Cihal Venčeslav, Ribnica, Debeljak Franc, Ribnica, Gelze Fani, Ribnica, Ilc Franc, Gorenja vas, Košorok Franc, Ribnica, Lenac Olga, Loški potok, Mikulič Jože, Grčarice, Oražem Karel, Sodražica, Petek Ludvik, Jurjevica, Puželj Jože, Ribnica, Rus Ludvik, Gorenja vas, Šega Angela, Sodražica, Šmalc Meta, Ribnica, Vesel Stane, Sodražica, Znidaršič Janez, Breg.

Nova cesta dobiva jasnejše obrise tudi na doljenjevaškem polju, kjer so jo že zakoličili. Delavci že pripravljajo teren za usek na Jasnici, po polju pa je pred kratkim buldožer obcesti že odstranil vrhnje plasti zemlje, kjer bo šla nova cesta

Mladini dati svoje mesto

V soboto, 27. oktobra, je bila v Kočevju občinska konferenca LMS. Veliko dvorano so delegati, ki so se odzvali vabilu skoraj stoo odstotno, docela napolnili. Na konferenci so bili tudi mnogi gostje, ki se jih je mladina iskreno razveselila: član CK LMS Sonja Šavli, sekretar OK LMS Igor Majer, član OK LMS Ljubljana Tomaž Jančar, predsednik ObK LM Medvođe Franjo Jurman, organizacijski sekretar ZK Kočevje Ivan Vesel, predsednik Občinskega sindikalnega sveta Tone Šercer, tajnik ObLO Kočevje Drago Aupič in upravnik Delavske univerze Matija Cetinski.

Predsednik ObK LMS Kočevje Jovan Marić je otvoril konferenco s kratkim nagovorom, nato pa je sekretar ObK LMS Zvonko Žagar prebral referat o aktivnosti mladine. Obširno, skrbno sestavljeno in vsebinsko temeljito poročilo je bila močna podlaga za vse razprave, ki so mu sledile.

Prvenstveno naj bi konferenca omogočila, da bi se mladina sestala in se dodobra pomenila o vsem, kar jo teži ali veseli, nakazali naj bi smernice za svoje bodoče delo, s tem pa obenem dali svoji organizaciji mesto, ki je v sedanjem razvoju občine pripada. Vsi vemo, da mladina z velikim zanimanjem zasleduje dogodke izven naših meja, medtem ko je manj seznanjena z našimi lastnimi problemi. Prav zato je umestno, da so postavili kot osrednjo os za razpravo temo: »Aktivnost in vloga mladine v družbeno-političnih organizacijah, društvi in delavskem samoupravljanju«. Spoznali so namreč, da dela mladina prav pri teh nalogah precej napak. Mladina in tudi posamezni funkcionarji namreč še niso izkoristili vseh možnosti za razvoj svoje aktivnosti na delovnih mestih.

Po tem poročilu in poročilu nadzornega odbora se je razvila obširna, mladostno temperamentna razprava. Skoraj 30 diskutantov je nastopilo. Poročila so bila iz mesta in okolice ter podeželja. Dasi so po krajih nastanka bila močno razpršena, so se na zboru lepo zlivala v skupno noto. Gimnazija in naši osemletki imajo svoje probleme, ki jih prav vztrajno rešujejo. Žele si tesnejše povezave med šolsko in razredno skupnostjo. Slabo so informirani in odnosi med profesorji in dijaki tudi niso najboljši. Razveseljivo je poročilo o sodelovanju mladih pri delavskem samoupravljanju v tiskarni CZP »Kočevski tisk«, ali tisto z Rudnika in iz Stare cerkve ter Dolge vasi. Malce zagrenjeno

pa je bilo poročilo iz Koprivnika. Tam je bil nekoč najmočnejši kolektiv v občini, sedaj pa močno hira. Učitelj jim je zaklenil sobo. Pri mladini je dosti dobre volje, a treba ji je pomagati. In še in še so se vrstili: Gostinci, »Kovinar«, »INLES«, »Zidar«, »Elektro«, »Avto«, »Počitniška zveza«, optimistično poročilo iz Stare cerkve in še od mnogo drugih.

Predsednik Občinskega sindikalnega sveta tov. Tone Šercer je govoril o odnosih med mladimi in starimi, o kadrih, štipendijah in rotaciji. Mladina ne potiska starih s položajev, toda treba ji je dati svoje mesto. Občinski sindi-

kalni svet in DU naj skupno omogočita primerna predavanja za mlade v samoupravljanju. Čim sposobnejši bodo, več pravic si bodo priborili.

Drago Aupič, tajnik ObLO Kočevje, je pozdravil udeležence z željo, da bi se pri delu v gospodarskih organizacijah in v svoji temeljito pripravili na čas, ko bodo tudi sami pomlajevali občinski ljudski odbor. Potrebna nam je politična šola z lažjimi temami, ker bi dosti pripomogla k izobrazbi mladih upravljavcev.

Zelo je pozivila razpravo članica ObK LMS Kočevje Jožica Poje, ki je govorila o problemu zaposlovanja in strokovne vzgoje mladine ter o službenem odnosu mladine v gospodarskih organizacijah in privatnem sektorju. Njen prispevek je čvrsta osnova za morebitna poznejša razmišljanja o problemu učencev v gospodarstvu v splošnem, o poklicnem usmerjanju mladine, o verifikaciji strokovnih šol in o posledicah, ker

take šole nimamo itd. Govorila je, kako je napak, da gospodarske organizacije ne sprejemajo zado- sti vajencev in o problematiki iz- učevanja v privatnem sektorju ter o nekakšni »odvišni delovni sili« pri privatnikih. Pa še o po- manjkljivi izobrazbi učencev v gospodarstvu, pri čemer bi nam, pravi, dosti pomagali tesnejši sti- z DU.

V novi občinski komite so bili izvoljeni: Jože Adamič, Benjamin Bejtovič, Tatjana Bergant, Tone Bregar, Zorka Denčič, Janez Hočevar, Milenka Honzak, Vlado Ivanetič, Drago Komljenovič, Marjan Lunder, Jovo Marić, Jože Novak, Anica Ožanič, Jožica Poje in Zvonko Žagar.

Po končani konferenci se je se- stal novoizvoljeni ObK; na prvi seji so izvolili petčlanski sekretari- at, predsednika, sekretarja in predsednike komisij: Predsednik ObK LMS Kočevje: Jovan Marić, sekretar ObK LMS Kočevje: Zvonko Žagar, člani sekretariata: Ja- nez Hočevar, Zorka Denčič in Marjan Lunder.

Fr. Cankar

Odločno odpravimo napake

(Nadaljevanje s 1. strani)

OSEBNI DOHODKI

Stanje proizvodnje kaže, da so komunisti posvetili premalo pozornosti odkrivanju notranjih rezerv, kar bi vsekakor privedlo do boljših proizvodnih rezultatov. Tako pa je LIP n. pr. dosegel v prvih devetih mesecih le 53,2 % letnega plana; temu so res krive objektivne okoliščine, vendar kaže tudi na preveč površno delo komunistov v podjetju. Še slabše stanje je v Opekarni, kjer so do- segli v istem obdobju le 41 % pla- na, pri Gradbeniku 56 %, v osta- lih organizacijah pa je stanje ve- liko boljše: Kovinsko podjetje 81 %, Žične pletenine 92 %, Hrast 67 %, Galanterija 84 %, Smreka 77 %...

V poročilu so zajete tudi zani- mive ugotovitve o gibanju oseb- nih prejemkov in na koncu ugo- tovitve, da se povečuje procent tistih delavcev, ki prejemajo osebne dohodke v nekem povpreč- ju, zmanjšuje pa število tistih, ki so prejemali najnižje osebne pre- jemke (pod 15.000 din). Toda na-

čelo stimulacije in nagrajevanja po delu ne sme biti omejeno z nekimi določenimi razmerji med nizkimi in visokimi dohodki. Kdor več daje, naj tudi več prejme!

In še nekaj zanimivih ugotovi- tev o gibanju osebnih dohodkov: Na LIP je bil letos januarja po- vprečni osebni dohodek 22.800 din, v polletju 24.000, avgusta pa že 25.600 din, medtem ko so do 1. 10. izpolnili le 53,2 % letnega plana. Smreka: januar 20.000 din, avgust 20.600, realizacija proizvodnje pa je v prvih devetih mesecih 78 %. Gradbenik: realizacija plana 56 % — porast osebnih dohodkov od 26.800 na 30.100! Po drugi strani pa vidimo pri Žičnih pleteninah padec povprečnega osebnega do- hodka od 30.500 na 27.700 din, medtem ko so letni plan realizi- rali doslej z 92 %. Zgovorni pri- meri, iz katerih se čuti nesklad- nost med gibanjem povprečnih osebnih dohodkov in realizacijo v podjetjih. Zato je težko reči, kak- šna je stopnja produktivnosti, ki naj bi bila osnovni kriterij za de- litiv in višino prejemkov. Pri

Gradbeniku so dosegli v devetih mesecih 78 % lanskoletne realiza- cije, medtem pa so se dvignili po- vprečni osebni prejemki za 8 %. Lahko zaključimo, da so v giba- nju osebnega dohodka še premalo odraža dvig produktivnosti in ce- lotne proizvodnje in da komunisti v proizvodnji še vedno niso uspe- li v prizadevanjih za izpolnitev pla- na, ker so se, verjetno, premalo poglobili v bistvo problema.

— Tudi delavskemu samouprav- ljanju je bila posvečena velika pozornost, če pa stanje kritično ocenimo, vidimo, da je bilo vse- no storjenega premalo. N. pr. prekinitev dela nekaj mladincev na Kovinskem, neaktivno delova- nje svetov ekonomskih enot itd. Čuti se premajhno prizadevanje za širše angažiranje proizvajavcev pri reševanju problemov. Prav pri formiranju in razvijanju ekonom- skih enot smo bili morda preveč kampanjski, premalo so se komu- nisti poglobili v nujnost in pogo- jenost EE ter njihovi vsebini in vlogi.

(Nadaljevanje na 9. strani)

Od petka do petka doma in po svetu — Od petka do petka doma in po svetu — Od petka do petka

Združeni narodi so v težkih in napetih trenutkih spet poka- zali upravičenost svojega obstoja in svojo moč ter ter predanost miru. Ob kritičnem položaju okrog Kube so s svojim vplivom in prizadevanji dosegli, da se je svet po tednu dni napetosti oddah- nil. Sovjetska vlada je ukazala, naj se demontirajo sovjetska ra- ketna oporišča na Kubi in odpeljejo v Sovjetsko zvezo. Hruščov je spet pokazal dobro voljo in predanost stvari miru ter sposob- nost za hladnokrvno in trezno presojanje mednarodnega položaja. Od ZDA oziroma njihovega predsednika je zahteval le, da javno obljubi, da ZDA ne bodo napadle Kube. Predsednik Kennedy je tako obljubo dal in upati je, da jo bodo znale ZDA tudi spoštovati. Vršilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant je odpotoval v Havano, kjer vodi razgovore o mednarodni kontroli odstranitve raketnih oporišč. Ob tej priložnosti so ZDA za dva dni prekinile blo- kado Kube. Pred svojim odhodom v Havano je U Tant izjavil, da upa, da bo kubanski primer naglo in hitro rešen. Človeštvo bo veselo, če se bo njegova napoved uresničila.

Med Indijo in Kitajsko je prišlo do vojaških spopadov zaradi obmejnega spora. Kitajski napadi so Indijce našli dokuj nepri- pravljeni in v nekaj dneh boja so Kitajske čete prodrle globoko v Indijsko ozemlje. V sporu so nekatere države ponudile svoje posredovanje, vendar ne kaže, da so ta prizadevanja rodila kakšne

uspehe. Indija je razglasila izredno stanje. Ustanovili so komite šestih oseb, na čelu s premierom Nehrujem, ki vodi vojaške ope- racije. Kljub spopadom in nenapovedanemu, pa vendar obstoje- čemu, vojnemu stanju, diplomatski odnosi med Pekingom in New Delhijem niso prekinjeni in so tako še vedno odprta vrata za pogajanja.

V Franciji je bil izveden referendum o ustavni reformi. De Gaulle je spet zmagal, vendar ne tako prepričljivo, kot je morda pričakoval. Z »da« je odgovorilo 61,75 odstotkov udeležencev refe- renduma. Nad šest milijonov volivcev pa sploh ni prišlo na vo- litve. Ker je francoski predsednik pred referendumom obljubil, da se bo umaknil s položaja, če ne bo prepričljivo zmagal na volitvah, komentirajo posamezne stranke v Franciji rezultate re- ferenduma kaj različno in čakajo, kaj bo storil De Gaulle. Vendar pa ne kaže, da bi se ta mislil umakniti s svojega položaja.

Generalna skupščina OZN je letos spet razpravljala o spre- jemu LR Kitajske v OZN. Tudi letos je bil predlog za sprejem zavržen. FLRJ je glasovala za sprejem.

Ljudska skupščina LRS je dala v javno razpravo Osnutek ustave Socialistične republike Slovenije. Istočasno z Osnutkom je bil objavljen tudi referat predsednika Ustavne komisije tovariša Mihe Marinka.

Od petka do petka doma in po svetu — Od petka do petka doma in po svetu — Od petka do petka

O predosnutku nove ustave

(Nadaljevanje)

Predosnutek naglašuje potrebo po še nadaljnjem krepitvi bratstva in enotnosti kot temelja federalizma, dolžnost federacije, da bdi nad nacionalno svobodo njenih narodov in da čuva neodvisnost, potrebo, da se jugoslovanski narodi kot člani človeške družine vključijo v napredna stremeljenja človeštva in prispevajo k miru na svetu in zблиževanju med narodi. Jugoslovanski narodi uresničujejo svoje suverene pravice v socialističnih republikah. Predosnutek nove ustave ne daje narodom Jugoslavije pravice do samoodločbe, ki vključuje tudi pravico do odcepitve, temveč samo ugotavlja, da so se narodi na podlagi te pravice združili v Federacijo. To je tudi razumljivo, zakaj brez narodov Jugoslavije ne more biti zvezne države; vsaj ne take, kakršna je danes. Nasprotno: protustavno je vsako delovanje ki stremi za odcepitvijo socialistične republike.

- načelo socialističnega humanizma, ki govori o položaju in vlogi človeka kot središča vsega ustavnega sistema in mu z različnimi instrumenti tak položaj tudi zagotavlja;
- načelo družbene lastnine, ki spreminja dosedanji pojem družbene lastnine tako, da to ni več pravni pojem, ampak politični. Na stvarih, ki sestavljajo družbeno lastnino, nima nihče lastninske pravice. Namesto te pravice je stopila pravica družbe, da te stvari upravlja in izkorišča. Ker proizvajavec s svojim delom in z družbeno lastnino ustvarja proizvode, pripadajo ti proizvodi njemu in družbi. Ker pa ustvarja proizvod skupno s še drugimi v delovni organizaciji, pripada proizvod dela tudi tej organizaciji. Toda nihče od teh treh nima izključne pravice za prisvajanje proizvodov: niti družba, niti delovna organizacija, niti proizvajavec. Nobeden od teh treh tudi ne more samovoljno določati pogojev za razdelitev proizvodov dela;

— načelo izključne suverenosti delavskega razreda in delovnega ljudstva, ki pomeni, da sta delavski razred in vse delovno ljudstvo izključna nosilca vsega družbenega in državnega življenja. Zato ustvarjata zase vse politične oblike upravljanja družbenih zadev, vključujoč tudi državno oblast, in težita k temu, da bi organizirala družbo kot svobodno skupnost proizvajavcev;

— načelo priznanja SZDL in ZKJ kot pobudnikov za nadaljnjo krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti ter nadaljnega socialističnega razvoja sploh. To načelo je prišlo v predosnutek ustave zaradi spoznanja, da sta skozi vso zgodovino socialistične Jugoslavije ti dve družbeni organizaciji bili pobudnik in borec za vse napredno in socialistično ter da se SZDL čedalje bolj spreminja v nekakšen vseljudski parlament in obliko najširšega samoupravljanja na čelu z ZKJ kot njenim sestavnim delom. Potrebno je torej, da se tako vplivnima organizacijama da tudi ustavnopravni pomen;

— načelo miroljubne aktivne koeksistence obvezuje državo, da postavlja svoje mednarodne odnose na podlago načel o dobrih sosedskih odnosih, spoštovanju suverenosti narodov in enakopravnosti, nevmešavanja v notranje zadeve drugih dežel in na načelo socialističnega internacionalizma. V mednarodnih odnosih naj država spoštuje ustanovno listino OZN, naj dosledno izpolnjuje svoje obveznosti in naj podpira dejavnost tistih mednarodnih organizacij, katerih član je;

— načelo poti v komunizem, ki nalaga državi in družbi, da ustvari možnosti za nadaljnji razvoj socialistične družbe in za premagovanje družbenih protislovij, kar naj v končni postopki privede do komunističnih družbenih odnosov, v katerih bosta na visoki produktivnosti dela in obilju proizvodov veljala ekonomska enakost in načelo: »Vsak po svojih sposobnostih, vsakemu po njegovih potrebah«.

Normativne določbe predosnutka naše nove ustave v svojem prvem delu določajo najprej družbeno politično in družbeno ekonomsko ureditev.

Temelj družbene ekonomske ureditve Jugoslavije so svobodno družbeno delo z družbenimi sredstvi za proizvodnjo, družbeno delitev dela in samoupravljanje delovnih ljudi v delovni organizaciji in družbeni skupnosti. Podlaga in merilo za materialni in družbeni položaj človeka so njegovo delo in rezultati dela.

Predosnutek najprej določa vsebino samoupravljanja, zatem govori o razdelitvi proizvodov dela, o delovnih organizacijah, zagotavlja lastnino kmetov do zemlje in gozdov v mejah z zakonom postavljenega maksimuma, vendar pri tem postavlja omejitve, da se sme zemljišče kot dobrino splošnega družbenega pomena izkoriščati le v skladu s splošnimi, z zakonom določenimi interesi, govori o sindikatih, o zadrugah, o osebni lastnini, zagotavlja delovanje. Dopustna je tudi razlastitev glede nepremičnin in stvari kulturnega pomena, če to zahteva splošen interes, vendar proti pravični odškodnini.

(Se nadaljuje)

Razgovori o ustavi

Razprave o predosnutku nove ustave so v ribniški občini v polnem teku. Predavatelji obiskujejo vasi, tolmačijo na večinoma dobro obiskanih sestankih teze predosnutka in odgovarjajo na vprašanja. — Prejšnji petek je bil razgovor v Grčaricah, predavala pa je tov. Borovčeva iz Ribnice. Sestanka se je udeležilo preko 40 ljudi, ki so se po predavanju v poldrugo uro trajajočem razgovoru zanimali za različna vprašanja, predvsem o novih predpisih v kmetijski in gozdni proizvodnji, o pokojninah itd.

Enak razgovor je bil v torek v Dolenji vasi, kjer pa organizacija ni bila najboljša, saj se je kljub velikemu številu prebivavcev udeležilo razprave le približno 40 ljudi. Predavateljica je orisala glavne značilnosti nove ustave, poslušavci pa so se v razgovoru zanimali predvsem za kmetijska vprašanja in probleme podružabljanja gozdne proizvodnje ter za probleme finansiranja šolstva.

Razgovori o novi ustavi pa ne

bodo smeli ostati le pri tem, če jo bomo hoteli približati slehernemu občanu in pritegniti k razpravam čimveč ljudi. Pred nami je še republiška ustava, o kateri se bo treba, seveda v povezavi z vezno ustavo, še temeljito pogovoriti, na zborih občanov pa bo treba obravnavati tudi občinski statut...

Predavanje o ustavi

27. 10. je v Livoldu razlagal novo ustavo tov. Feliks Vladimir. Orisal je staro jugoslovansko ustavo, ustavo nove Jugoslavije in spremembe, ki jih zajema nova ustava. Za tolmačenje nove ustave je bilo veliko zanimanje, saj se je sestanka udeležilo preko 100 ljudi. Po končanem predavanju so se prebivavci zanimali za razna vprašanja, kot n. pr. o narodnih manjšinah, o lastnini, o dedovanju, o podružabljanju proizvodnje v gozdarstvu itd. Na vsa vprašanja so dobili zadovoljiv odgovor.

Razprave se je udeležilo malo ljudi

V petek, dne 26. oktobra je delavska univerza Ribnica v Grčaricah priredila javno tribuno, kjer se je razpravljalo o predosnutku nove Ustave. Predavanje, ki ga je imela tov. Borovac, je bilo zelo

izčrpno. Škoda le, da se je potrebnega predavanja udeležilo le bolj malo ljudi, čeprav so bila obvestila za predavanje pritrjena na vidnih mestih že par dni prej.

Divjad in domače živali delajo škodo

V letošnjem letu je na poljskih pridelkih tudi v Grčaricah divjad napravila občutno škodo. Najhuje je bilo v času jelenjega ruha, ko je jelenjad prišla v škodo prav do hišnih gred. Pomagale niso niti ograde, niti razna strašila. Precej škode je bilo napravljeno tudi na krompiriščih, čeprav so prejšnja leta nazaj divjad ni lotevala krompirja.

V zadnjem času pa se ljudje pritožujejo nad konji in kravami, ki po cele noči in brez nadzorstva tavajo okrog. Lastniki le-teh imajo bore malo brige za žival in jim je vseeno, je to družbena ali privatna lastnina. Poljski pridelki so sicer pobrani, je pa še tu in tam kdo pustil na njivi kakšno zeljnato glavo za solato, kar so mu konji uničili. Paša je sicer prepovedana in je zato določena na določenih mestih, ampak lastniki živali se tega ne držijo, temveč živali pasejo povsod in to brez vsakega nadzorstva. V ta namen je krožila

po vasi tudi okrožnica, ki je na to opozarjala, a je nihče ne upošteva.

Ker se po vasi slišijo razne kritike na ta račun, naj bi lastniki za v bodoče bolje pazili na svojo živino — posebno konje, v obratnem slučaju pa naj bi o tem razpravljali vaški odbor.

Sprejemna in infomacijska pisarna

Utemeljena je zahteva po ustanovitvi sprejemne in informacijske pisarne, ki že obratuje pri občinskem ljudskem odboru Kočevje, v prvem nadstropju. Pisarna je na najbolj pristopnem mestu. Opremljena je z dobro vidnim napisom. Poleg sprejemne pisarne je vložišče.

Po uradnih cenitvah običe upravne organe ljudskega odbora v dnevih za stranke (ponedeljek, sredo, petek) 800—120 državljanov. Prihajajo, ker so vabljeni (kot stranke, priče, izvedenci, vojni obvezniki itd.) ali da bi dobili potrdilo ali dovoljenje, da bi urgirali za rešitev svoje zadeve, da bi dobili določene informacije, da bi plačali svoje obveznosti, da bi prijavili ali odjavili spremembo v družini, gospodinjstvu, osebnem statusu, prebivališču, da bi se pritožili itd. Nešteto je motivov za obisk državljanov na občinskem ljudskem odboru.

Ni težko razumeti, da je to množično prihajanje državljanov v naš ljudski odbor zahtevalo posebaj organizirano recepcijsko službo in informacijsko službo, ki je uvedena v sprejemni pisarni. Potreba po taki službi se kaže na vsakem koraku: zaradi državljanov, pa tudi zaradi racionalnejšega dela upravnih organov.

Slovesnost na Grmadi

(fg) -- 6. oktobra je bila na Grmadi manjša slovesnost; tedaj so namreč izročili pohvale najzaslužnejšim članom Turistično-olepševalnega društva iz Ortneka. Tajnik društva, Vladimir Prezelj, je dobil od turistične zveze Slovenije branost medaljo za svoje požrtvovalno delo pri ustanavljanju društva. Pohvale pa so dobili vsi, ki so na kakršenkoli način pomagali pri gradnji turistične koče na Grmadi. Pri tem je bila res potrebna velika požrtvovalnost, saj so morali graditelji skoraj ves material znositi na strmi hrib na ramenih...

Nakazana pot

Po referatu sekretarja občinskega komiteja ZK Ribnica se je razvila živahna razprava, ki pa je morda bila malo preveč enostranska in ni zajela vseh problemov, ki jih je sekretar nakazal v svojem referatu. Največ so delegati govorili o problemih kmetijske proizvodnje in o delu sindikata, vse premalo pa je bilo obdelano n. pr. vprašanje gradbeništva, o čemer je referat precej jasno govoril. Kljub temu pa lahko trdimo, da so referat in posamezne diskusije odločno pokazali nekažere probleme in, do neke mere, tudi nakazali pot, kako jih odpraviti.

Petrič — tajnik ObLO: Spregovoril je o delu terenske organizacije v Sodražici in poudaril, da se mora kadrovski sestav organizacije spremeniti v korist mlajših članov (tretjina je upokojeincev!) Dejal je tudi, da bi se delo komunistov moralo bolj odražati v sindikalnih organizacijah, v mladinski organizaciji itd., večje zanimanje za reševanje proizvodnih problemov pa bi morali pokazati tudi organi samoupravljanja... Referent je tudi sprejel kritiko občinske uprave, priznal, da je bilo storjenih precej napak, ki pa jih bo moral aktiv ZK čimprej rešiti... Na vprašanje, kaj so storili komunisti za odpravo lokalizma v Sodražici, je odgovoril, da so le-ti ostali sami in tako včasih prevladajo mnenja nekomunistov in njihove docela lokalistične misli...

France Košorok (KZ Ribnica) je obširneje spregovoril o vlogi in delu sindikalnih podružnic. Za poživitev dela sindikata so odgovorni komunisti, ki morajo pritegniti k delu tudi ostale člane. Če bodo člani seznanjeni z vsemi proizvodnimi problemi, jih bodo lahko pravilno tolmačili na sindikalnih sestankih in jih potem skupno reševali. Tako pa se dogaja, da sindikat premalo razpravlja o proizvodnih pnalogah; vse njegovo delo se v glavnem konča pri ozimnicah in izletih, ostalo pa prepučajo samoupravnim organom!

Ludvik Petek (KZ) je govoril o problematiki v KZ, predvsem pri arondaciji in pogodbenem sodelovanju, kjer je zadruga letos stori la bolj malo (»Arondacija je malo zavrta plan kooperacije, vendar ga toliko ne bi smela!«). Spregovoril je tudi o odkupni politiki, o trenjih med gozdarji in kmetijci v zadrugi ter o vlogi, ki so jo (odnosno je niso) odigrali pri tem komunisti. Poudaril je, da komunisti teh problemov niso mogli zadovoljivo rešiti, morda prav zaradi idejne neenotnosti.

Delegat Lavrič, logar iz Loškega potoka se je v svoji razpravi dotaknil zanimivih problemov. Takoj na začetku je ugotovil, da mora vsak komunist nekje družbeno-politično delovati, saj je veliko organizacij in dovolj dela na vsakem koraku. Pri tem pa je poudaril, da je osnovna organizacija »kakor obešalnik z več klini, vendar obešamo vse na en klin in se obešalnik lahko prevrne, namesto da bi lepo razporedili na vse klinke...« Praksa je taka: nekaj komunistov dela v vseh organizacijah, društvih, odborih in komisijah, velika večina pa je samo na seznamu ZK. V bodoče bi morali pritegniti slehernega člana, to je, razporediti delo »po vseh klinih obešalnika«!

Spregovoril je tudi o vzgoji mladine, predvsem tiste, ki obiskuje verske obrede. Žal je tudi veliko komunistov, ki pošiljajo svoje otroke k verskim obredom, kar je vredno najhujše graje...

Delegat Žnidaršič je spregovoril o problemih osnovne organizacije v Kovinskem podjetju, Ciril Abrahamsberg pa je obširneje načel vprašanje podružabljanja gozdne proizvodnje. Poudaril je, da se bodo morali pri tem bolj angažirati vsi komunisti in vsi, ki so za to zainteresirani; pomembno vlogo lahko pri tem odigrajo zadrugi sveti, čeprav so, žal, na nekaterih sestankih prodrli starokopitneži...

Konferenco je pozdravil tudi komandant ribniškega garnizona **Japudžić**, potem pa je obširneje spregovoril o vzgoji mladine v patriotičnem duhu. Poudaril je, da morajo biti naši narodi nenehno pripravljeni braniti svojo demovino, da pa ravno taki vzgoji mladine posvečamo premalo skrbi. Nato je izrazil začudenje, kje je patriotizem tistih naših ljudi, ki delajo v Nemčiji, ki se, kakor je dobro znano, ponovno oborožuje in vzgaja svojo mladino v vojaškem duhu, ki je vsa zaverovana v večeraj, v svojo nekdanjo moč in slavo. Naši ljudje ne bi smeli hoditi po standard v tujino; vsakdo si mora svoj standard priboriti sam, vsak posameznik, vsaka komuna...

Stane Goršič je spregovoril o proizvodnih težavah LIP in o liku komunista — proizvajavca.

Lesna industrija se bori z dokajšnjimi problemi. Bolj bi se morali angažirati za izvoz, preiti k dejanjem in ne samo govoriti. ...Ekonomске enote so pri njih prodirale s težavo, uvedli pa so jih razmeroma pozno. Enote, ki so bile organizirane na ekonomski bazi, nekaj predstavljajo, kjer pa so bile formirane le zaradi zadostitve predpisom, gre slabo... Spregovoril je tudi o pravilnikih o nagrajevanju. Marsikje je moral pravilnik na hitro sestaviti računovodja, brez izdatnejše pomoči kolektiva. Potem seveda ljudje pravilnikov ne razumejo in ko so jih sprejemali, so bile diskusije mlačne, niso se poglobili v bistvo...

France Ilc, predsednik ObLO, je govoril o medkomunalnem sodelovanju, to je o sodelovanju s kočevsko komunjo. Tako je že ustanovljena skupna inšpekcijska služba, združena je lesna industrija, še bolj pa bo treba razvijati medsebojne kooperacijske odnose. Odpraviti bo treba ozka lokalistična gledanja, stare odnose med obema občinama in stopiti proti skupnim ciljem enotno...

»Ko govorimo o vzgoji mladine in o vplivu klera nanjo, pozabljamo, da ima mladina v vsaj občini le dva prostora, kjer se lahko shaja (Gora in Dolenja vas)«, je med drugim dejal **Veno Čihal**. S tem je načel širši problem udeleževanja mladine v ribniški občini; res je, da mora imeti mladina nek prostor, kjer se shaja, toda v Ribnici tega ni in preostane le še gostilna, katere vpliv dobro poznamo. Poudaril je, da je treba za poživitev dela z mladi-

no vsaj nekaj denarja (imajo samo okrog 100 tisoč dinarjev). Po drugi strani pa tudi vidimo, da mladina malo dela. Čeprav so preteklo leto prav lepo začeli, je delo sedaj zamrlo.

Največje razburjenje je dosegel delegat **Samsa**, ko je govoril o pomankljivem delu komunistov pri sprejemanju pravilnikov o osebnih dohodkih, češ da jih ljudje sploh niso razumeli. Izrazil je prepričanje, da je državna uprava preširoka, predraga in da bi morali dati več pomoči krajevnim odborom, dalje o kampanjsčini n. pr. pri združevanju industrije in zadrug itd., češ da je vsaka naša akcija zgolj kampanjska, brez podrobne analize. Toda za ocenjevanje nekega dela kot kampanjskega je potrebno široko gledanje in ne zgolj ozko, vase zaprto pojmovanje določenega problema. Če pa že govorimo o kampanjsčini, je nato poudaril sekretar občinskega komiteja **France Debeljak**, moramo govoriti o našem slabem delu, ki se lahko, ker ni kontinuirano, sprevrže v kampanjsko, nikakor pa ne smemo s tem v zvezi govoriti o naši politiki. Isto je bilo s pravilniki, ki jih delavci niso razumeli, ker jih odgovorni uslužbenci niso raztolmačili: to so smatrali za »akcijo« in ne za gospodarsko nujo.

V razpravi je sodeloval tudi član CK ZKS **Sergej Vošnjak**, ki je takoj na začetku ugotovil, da je današnja konferenca premalo govorila o tem, koliko so komunisti res storili za odpravo številnih napak. Govoril je o principih nagrajevanja po delu, o pravilnikih, ki niso bili jasni zato, ker jih niso delali člani kolektiva, ampak računovodja. Na koncu je spregovoril tudi o aktualnih nalogah Zveze komunistov in dal nekaj smernic za bodoče delo.

(vec)

Uspešno gospodarjenje zahteva sodelovanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

VEČ SODELOVANJA MED PODJETJI

Več delegatov — komunistov se je zavzemalo tudi za tesnejše sodelovanje med podjetji, za kooperacijo pa tudi za združevanje (če je to seveda koristno) ne samo v okviru komune, ampak tudi izven njenih meja. Precej odpora je bilo čutiti tudi med komunisti na primer do združevanja lesnoindustrijskih podjetij kočevske in ribniške komune, čeprav za tak odpor ni bilo nobenih pravih vzrokov. Več komunistov iz podjetij je poudarilo, da njihovi kolektivi čutijo potrebo po sodelovanju z drugimi podjetji, vendar nalete pri teh svojih prizadevanjih na težave kot nerazumevanje, previsoke cene, lov za dobički in podobno. Le združena, močna podjetja s sposobnimi kadri (še vedno je čutiti odpor do zaposlovanja mladih strokovnjakov!) bodo lahko uspešno nastopala na zunanjem tržišču. Dolžnost komunistov je, da se za taka sodelovanja, ki so v korist skupnosti, zavzemajo in jih pravilno tolmačijo tudi ostalim članom kolektiva.

TUDI V KMETIJSTVU SODELOVANJE

Razprava o kmetijstvu je pokazala, da je bil na tem področju šele pred kratkim napravljen do-

ločen napredek, ki pa še vedno ni zadovoljiv. Komunisti naj bi se prizadevali, da bi komuna čimprej izdelala razmejitveni načrt med zamljišči, za katera je zainteresirana družba in privatniki, ter da bi čimprej začeli arondirati. Do kmetov — privatnikov je treba voditi jasno politiko. Nujno je tudi nuditi primeren življenjski standard kmetom v hribovitih predelih, jih pritegniti v kooperacije, saj so prav v teh predelih pogoji za rejo živine. S takim sodelovanjem bi zredili več živine, izboljšal bi se življenjski standard kmetov v višinskih predelih, kmetijske gospodarske organizacije pa bi imele več prometa in bi odigrale pomembno vlogo pri napredku kmetijstva.

Dalje so komunisti poudarili, da je nujno preiti od dosedanjih deklarativnih izjav na konkretna dejanja. Kooperacije ne smemo več zanemarjati, kot smo jo doslej. Komunisti naj bi se zavzeli tudi za sodelovanje in povezovanje kmetijskih organizacij kočevsko-ribniškega področja. Tu ne gre za razna ukinjanja, odvzemanja itd., ampak za koristno sodelovanje, katerega namen je večja in cenejša proizvodnja. Komunisti se morajo tudi zavzemati za arondacijo, podružabljanje gozdne proizvodnje in kooperacijo ter znati tudi vse to pravilno razlagati. Zgodilo se je namreč že, da so prav komunisti včasih neprava-

vilno tolmačili kmetom nekatere zadeve ali pa tudi odklanjali pozivanja in tako ustvarjali na vsaj politične probleme.

***

Razprava je obdelala še vlogo in delo aktivov ZK (v katerih delajo komunisti posameznih interesnih grup in katerih delo je treba krepiti), delo terenskih organizacij (ki se v delu ne znajdejo in vse premalo obravnavajo delo hišnih svetov, stanovanjskih skupnosti in podobno), poudarila je pomembnost rotacije, kritično premočila razne predpise (ki se pogosto spreminjajo, izhajajo z veljavnostjo za nazaj in podobno ter tako ustvarjajo gospodarskim in drugim organizacijam nepotrebne težave). Komunisti so kritično pregledali tudi svoje delo (neaktivnost nekaterih komunistov, neizvrševanje sklepov, neenotna stališča in podobno). Razprava se je dotaknila tudi dela komunistov v raznih organizacijah (mladinski, sindikatu itd.) ter v organih upravljanja in drugod. Komunisti, ki so bili v preteklosti nosilci vseh naprednih akcij, bodo tudi v bodoče tista sila, ki bo največ naredila za vsestranski napredek naše komune.

P. J.

O delu turistično-olepševalnega društva Ribnica

Turistično-olepševalno društvo Ribnica je zelo delavno. Zdi pa se, kakor bi bilo spominkarstvo edina dejavnost, s katero se ukvarja društvo. Pa ni tako. Res je spominkarstvo zelo važno in pomembno. V spominkih je ohranjen del ribniške zgodovine. Še prav posebno pa pride do izraza s tem, ker uporabljajo vsi izdelovalci spominkov res pristno ribniško ornamentiko. Ta dejavnost

se hitro razvija in si utira pot na vse strani. Nekajkrat je bilo Turistično-olepševalno društvo že povabljen v razne kraje, kjer je sodelovalo na prireditvah in razstavah. Tako je bilo društvo že v Mariboru, Rogaški slatini, v Ljubljani, v Novem mestu, pred kratkim pa je bilo društvo s svojimi spominki tudi na »Kravjem balu« v Bohinju. Od vseh paviljonov je bil najbolj oblegan paviljon Turi-

stično-olepševalnega društva Ribnica. Saj ni čudno, ko pa ima toliko lepih in praktičnih spominkov! Društvo je imelo tam preko 150.000 din prometa, v glavnem le z majhnimi predmeti. Kakor vse kaže, se bo ta panoga našega gospodarstva še razvijala in bo treba misliti na to, da bo izdelkov vedno dovolj. Treba bo poiskati izdelovalce spominkov.

Turistično-olepševalno društvo ima tudi precejšnje zasluge pri olepšavi Ribnice. Trg je vsako leto mikavnejši in vse več cvetja vidimo na oknih, v parkih ter nasadih. Seveda bo treba še precej dela, dokler ne bodo pospravljene vse ruševine. Ljudje pa bodo tudi sami spoznali, da je veliko prijetneje živeti v lepem, privlačnem, cvetja polnem naselju, kot pa med pustimi, praznimi zidovi.

Problematično je še vedno pomanjkanje sob za prehodne goste. Gostinstvo jih ima vsekakor premalo, v Ribnici pa je precej možnosti, da bi prehodni gostje dobili prenočišče pri privatnikih. Res je nerazumljivo, da se ljudje tako težko odločijo za to, da bi sprejeli turista ali prehodnega gosta, saj je to lep stranski vir dohodkov! S tem bi turista še pritegnili, da bi se zadržal v našem kraju dalj časa in ga tako tudi

bolj spoznal, ker se bo potem vedno še rad vračal. Samo pogledimo na Gorenjsko ali v obmorske kraje in druge znane turistične kraje. Vsepoposod imajo na razpolago dovolj privatnih sob, marsikje pa hotelov sploh nimajo, gostov pa kljub temu dovolj. To vprašanje je v Ribnici resnično precej pereče. Še večji promet bo, ko bo dograjena cesta. In kako je ob raznih večjih prireditvah, n. pr. festivalih? Ali ni neumno in škoda za nas, da pošiljamo goste (igravce) spet v Kočevje? Ne bi mogli dobiti prenočišča pri nas? Kako smo pripravljeni za prihodnje leto, ko bo v Kočevju 20. obletnica Kočevskega zborna? Takrat bo tudi Ribnica polna gostov?

Poleg prenočišč je v Ribnici menda najbolj boleča točka gostinstvo. Na vsak način ga bo treba modernizirati in razširiti. Turistično društvo razmišlja o teh vprašanjih in se že pripravlja za prihodnjo sezono.

In na koncu še to-le: Ljubljanska turistična zveza je odlikovala tov. Franja Matoha s srebrnim častnim znakom in diplomom, tov. Anko Debeljakovo in tov. Janeza Bregarja pa z bronastim častnim znakom in diplomom za njihovo požrtvovalno delo! Vsem trem čestitamo in jim želimo pri delu še več uspehov.

(Ne) varčevanje je vir (ne) blagostanja

TRI VESELE ZGODBE OB SVETOVNEM DNEVU VARČEVANJA, 31. OKTOBRU

I.

»Ja, ženka ne gre drugače, spoditi si bova morala nekaj jurčkov, če hočeva nabaviti krompir.« je svečano zaključil govor glavaružine ter pri tem stal v spoštljivo razdalji od svoje stroge polovice.

»... Baraba, kje so pa tvoje nadure in vsi znani in neznani honorarji, s katerimi se bahaš pred svojimi prijatelji? Sama se doma ubijam z mulci, ti pa misliš samo na svojo avtoriteto — v gostilni seveda. Čakaj no — ali mi nisi vsakega prvega rekel, da vlagiš na hranilno knjižico?«

»Ljuba moja, nikar toliko ne kriči, saj bom še znorel! Malo pa lahko pomisliš tudi na svoje živce, ki so že tako preveč razrahljani. Denar, denar...«

»Če se mi hitro ne pobereš in ne biš denar, pa ga poišči kjer koli hočeš, ti bom tako razrahljala lobanjo, da boš videl naenkrat vse obstoječe satelite s prostim očesom...«

Pouk: »Varčuj, če že ne zaradi krompirja, vsaj zaradi ljubelega mi..., ne miru, temveč zdravja!«

II.

V samopostrežno trgovino »Nekje« pride domačin, verjetno s precej smisla za humor ter si nekaj časa ogleduje razstavljene dobrine. Ker opazi, da ga od osebja nihče ne gleda, si lepo sam izbere potrebno življenjske »pripomočke«, jih pospravi v svojo torbo in meni nič, tebi nič odide.

Drugi dan pa prejme imenovana trgovina poštno nakazilo od voštenege naivneža, s sporočilom na hrbtni strani: »Včeraj sem si dovolil postreči z nekaj steklenicami vina ter raznimi ostalimi priholiški in vam nakazujem dolžni znesek!«

Pouk: »Če nimaš denarja pri roki (ali pa, če ga imaš in se nihče zate ne zmeni) si lahko postrežeš tudi brez njega, ker je vsekakor svoje vrste varčevanje (pazi samo, da te ne zalotijo pri tvoji iznajdljivosti), ki se obrestuje primerno okolju, v katerem se nahajaš!«

III.

»Slišala sem, da so pocenili blago od 10 do 50 odstotkov. To se pravi, da gremo na cene iz leta 1961?!«

»Kaj mi pomaga vse znižanje, ko pa nimam nič denarja!«

»Ti, da nimaš denarja?... pri sosedovih si se pa hvalila, da

imata vložena denarja kot pečak!«

»Ti si pa res še za luno, naj mar jamram, ko mi tako nihče nič ne da, poleg tega me bodo pa še opravljali, da ne znam varčevati!!«

Pouk: Če že ne varčuješ, se vsaj delaj, kot da varčuješ!

Gvido Čarman

Po skupni poti

Zdravstveno zavarovanje, kurativa in preventiva, nesreče pri delu, izgubljeni delovni dnevi, specialni pregledi zavarovancev in cela vrsta ostalih vprašanj, ki so s tem v zvezi, o vsem tem so govorili na zasedanju novoizvoljene skupščine skupnosti zavarovancev občin Kočevje in Ribnica, ki je bila 19. oktobra v Kočevju.

Skupščino je do izvolitve predsednika vodil predsednik ObLO Kočevje Drago Benčina, ki je v uvodu nakazal nekaj nalog skupnosti zavarovancev. Za predsednika skupščine je bil izvoljen Vlado Planinc z Rudnika, za podpredsednika pa Franc Zbačnik z Opekarne v Ribnici.

V poročilu je direktor dosedanjega okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Ljubljana tovariš Kovačič razčlenil vrsto vprašanj in problemov iz dela socialnega zavarovanja. Pristojnosti skupnosti zavarovancev, kakor tudi samih delovnih kolektivov so se sedaj v celoti prenesle na te organe,

ki bodo sami odgovorni za vse delo socialnega zavarovanja. Kako se bo izvajalo zdravstveno zavarovanje, preventivna in kurativna služba zdravstvenih delavcev, HTV v delovnih organizacijah, za vse to bo morala skrbeti skupnost zavarovancev in delovni kolektivi sami, ker bo finančno vse to slonelo na njih samih.

Upravnika dosedanjih podružnic Kočevje in Ribnica sta analizirala stanje socialnega zavarovanja na območju posameznih podružnic. Število zavarovancev v občini Kočevje se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo za 5%, kar so dosegli z mehanizacijo in

boljšo organizacijo dela v kmetijstvu in gozdarstvu, z rekonstrukcijo Rudnika in v administraciji. Negativen pojav pa je, da je število bolnikov poraslo za 1%, še bolj pa stroški zdravljenja in zaradi nesreč izgubljeni dnevi. Porasli so tudi zdravstveni pregledi, potni stroški in zdravstvene storitve sploh.

Na območju Ribnice so problemi isti kot v Kočevju. Z delovnimi organizacijami so vzpostavili dober stik, da bi se stanje popravilo. Komisija za pregled delovnih mest, na katerih bi se zaposlili invalidi, je bila premalo aktivna. Dogradili so zdravstveno postajo v Loškem potoku, gradijo pa jo tudi v Sodražici, kar bo zdravstveno službo na tem območju izboljšalo.

Zdravstveno stanje zavarovancev še ni zadovoljivo, zato bodo morali zdravstveni delavci delati več po preventivi, ne pa samo po kurativi, kakor tudi delovne organizacije, da bodo zmanjšale stroške zavarovanja, kajti ne bo vseeno, ali bodo zavarovancem plačevale višje ali nižje vsote, ker bo to tudi v njihovi pristojnosti. Največjo skrb je treba posvetiti zdravstvenemu stanju ljudi, da se bo to izboljšalo in tako se bodo znižali tudi stroški zavarovanja. O vsem tem je potrebno seznaniti vse člane delovnih organizacij in bi bilo prav, da bi člani novoizvoljene skupščine seznanili tiste delovne organizacije, kjer so bili izvoljeni.

Vodovod v Osilnici

(D. V.) — Gradnja vodovoda, s katerim bi dobila Osilnica vodovodno napeljavo, je v teku in jarek za bodoči vodovod je izkopan do vasi Zamost. V kolikor bodo dopuščali vremenski pogoji, bo izkop narejen do Osilnice.

14. oktobra je bila na Turjaku proslava 19. obletnice velike partizanske zmage nad belogardisti. Tedaj je bila napravljena tudi ta fotografija, ko generalni major Švara pripoveduje obiskovavcem o sedemdnevnih bojih za Turjak

Nov korak v reformirano šolo

Iz leta v leto je naša reformirana šola bližje popolni šoli. Šola je del naše skupnosti, v kateri vsak od nas pusti del svoje mladosti. Prav šola je tista, ki nenehno vpliva na oblikovanje človekove volje in na njegov značaj. Prav zato tudi ni prav, da se mnogi ne zanimajo za njen razvoj in za njen prispevek skupnosti.

Danes, ko se pred človeka postavlja vse več zahtev, moramo v prvi vrsti misliti na šolo, ki daje osnovo vsakemu za delo v naši skupnosti. V mnogih razvitih državah že imajo urejene materialne pogoje za to. Pri nas pa moramo misliti v prvi vrsti na vzgojo človeka, ki je po ustavi največje bogastvo naše skupnosti.

Res je, da v slabih materialnih pogojih ni mogoče doseči vsega. V sodobnih prostorih je delo lažje, z nazornimi učili otrok lažje dojema snov, na športnih igriščih pa si krepi telo. Vendar pa vse to ne more priti čez noč. Za to je potrebno načrtno delo. V teh

nekaj letih reformirane šole smo marsikaj napravili. Zgradili smo že veliko šol, športna igrišča, uvedli šolske kuhinje skoro v vse šole in podobno. Razgibali smo mladino s pionirskimi igrami, ki imajo vsako leto svoje geslo, opravili mnoge nižje organizirane šole in uvedli popolne osemletne šole, vzgojili kader itd., vendar pa je pred nami še veliko dela, da bo šola dosegla svoj pravi namen.

Tudi v občini Kočevje skušamo doseči ta cilj. Pretekli teden so se zbrali v Kočevju upravitelji vseh šol kočevske občine. Razpravljali so o centralizaciji šol na območju občine.

Tako naj bi prihodnje leto bile v občini le tri centralne šole (Mirko Bračič, Jože Šeško v Kočevju in Fara), vse ostale pa bi bile vezane na centralne šole. Dosedanje nepopolne šole bi postale le oddelki centralnih šol. Svoj program dela bi morale prilagoditi centralnim šolam, kar bi omogočilo večjo enotnost. Šole bi se tako tudi lažje borile z različnimi težavami, ker

bi dobile vso pomoč na centralnih šolah, bodisi strokovno ali materialno.

Upravitelji eno ali več oddelčnih šol naj bi bili rešeni tudi splošne šolske administracije in finančnega poslovanja. Administracijo bi prevzele centralne šole, finančno poslovanje pa za to od-

rejen uslužbenec. S tem bi bila odpravljena neenotnost finančnega poslovanja na šolah. Glavni namen centralizacije šol pa je, da bi se na šolah bolj poglobili v pedagoško delo. Dosedanja razdrobljenost šol in odvečna administracija je to zavirala.

Vse to so seveda šele osnutki, o katerih bodo odločali odgovarjalno forumi v občini, vendar pa že kažejo nov korak v reformirano šolo, mimo katerega ne moremo iti nezainteresirani.

NIL

Pionirski kotiček

NA CESTI NISI SAM

Mesec oktober je mesec varnega prometa. Promet usmerja prometni miličnik. V Ljubljani in tudi v drugih večjih mestih so prometniki tudi pionirji. Ti stojijo na cestah, pred šolo in na prehodih za pešce. Njihovo budo oko skrbno pazi na malčke, ki tekajo čez cesto. Lansko leto sem šla z ma-

mico v Kočevje. Bil je lep poletni dan. Mamica je stopila v trgovino, jaz pa sem ostala zunaj. Po pločniku sem stekla do restavracije »Metka« in tam obstala. Iz ovinke je pripeljal tovorni avtomobil. Naložen je bil z drvami. Iz nasprotni smeri pa je pripeljal motorist. Na ovinku se mu je tovornjak umaknil, motorist pa je ravno tedaj zavrl, da bi preprečil nesrečo. Tu mu ni več uspelo, zaletel se je v tovornjak, ki ga je podrl. K ponesrečencu so takoj pritekli ljudje in ga izvlekli izpod avtomobila. Ponesrečenec je dobil hujše poškodbe na glavi, imel je zlomljeno hrbtenico in levo nogo. Takoj so ga odpeljali v bolnišnico.

Zaradi neprevidnosti bi motorist kmalu izgubil življenje. Na cesti moramo biti previdni, ker na njej nismo nikdar sami.

Jerman Verica,
učenka 5. razreda osn. šole
Kočevska reka

OBISKALI SMO ONEMOGLE

Podmladkarji smo sklenili, da bomo obiskali dva najstarejša Potočana. Najstarejša žena je Martinova mati iz Malega loga, stara 92 let, najstarejši mož pa Koširjev oče s Hriba (90 let). Ze nad deset let je popolnoma slep.

Pet deklic se nas je odpravilo na pot. Meni so zaupali skromno darilce, Jelka pa je nosila lep šopek rdečih cinij. Šle smo v Mali log, kjer smo morale najprej vprašati za hišo, ker zanjo nismo vedele.

Peljali so nas v sobo, kjer je pri štedilniku ždela majhna, drobna ženica. Videle smo, da je bila iznenadena, češ kaj so prišle te deklice. Pozdravila sem jo približno takole: »Podmladkarji Rdečega križa naše šole smo se vas spomnili. Zelim vam, da bi še živeli zdravi in zadovoljni. Mi smo sicer še mladi, a vemo, da tudi starejši še živite. Tudi to vemo, da je bila Vaša mladost težja kot naša. Prinesli smo vam majhno darilce. Lepo Vas pozdravljajo vsi naši šolarji in tovarišice učiteljice.«

Ženica bolj slabo sliši, zato so me opozorili, naj govorim bolj glasno. Skoraj jokala je od veselja, saj ni mogla razumeti, da smo se je res spomnili. Rekla je, da se čuti osamljena, ker so nje-

ni vrstniki že vsi pomrli. Imela je 11 otrok, od katerih jih živi še šest. Nikdar ni bila bolna, pa tudi pri zdravniku še ni bila.

Pred odhodom so nas pogostili. Opazovala sem ženico, kako so ji tu in tam kapale solze po licih. Z njo živi in ji pomaga prenašati težave hčerka, ki opravlja službo cestarja proti Sodražici. Tudi ona je bila srečna, da smo obiskali mater.

Vesele pa smo bile tudi mi, ko smo videle, kako je bila srečna. Kljub mladosti smo pomislile: »Glej, žena živi že nad 90 let. Koliko je že prestala, koliko doživela. Samo osem let ji še manjka do sto. Saj se ne more spomniti vsega, spomin ji peša. In spomnila sem se: koliko pozabimo mi, ki smo mladi?!«

Tema je že bila, ko smo se vračale. Nič nismo mislile na strah, v veselem pogovoru smo hitro prišle na Hrib.

Nato smo hotele obiskati še Koširjevega očeta, toda mož je že ležal. Njegova snaha nas je vljudno sprejela in se zahvalila. Rekla je, da bi bil oče zelo vesel, ko bi nas slišal.

Z veseljem smo opravile to nalogo. Ker smo videli, da jih s tem razveselimo, smo sklenili, da bo-

mo podmladkarji vsako leto obiskali stare in onemogle. Morda se potem ne bodo čutili tako osamljene in pozabljene?

Podmladkarji tudi pridno nabiramo bezgove jagode in šipek za čaj. Zbrali smo tudi krompir in kolerabo za šolsko kuhinjo, vložili pa smo tudi zelenjavo s šolskega vrta, da bodo imele enolončnice boljše okus.

Milka Krže, 5. raz.
Loški potok

Šolarji urejujejo igrišča (tudi za odrasle)

Predgrajski šolarji (šola je 4-razredna, obiskuje pa jo 44 otrok) so sklenili urediti pod vodstvom učitelja Pajniča za združnim domom (v katerem je tudi šola) igrišča za odbojko (kjer bodo igrali tudi med dvema objemama in druge igre), balinišče in kegljišče. Tukaj so včasih že bila igrišča, a jih ni nihče vzdrževal. Balinišče so v glavnem že uredili. Z delom so zaslužili tudi že toliko, da so kupili krogle in keglje. Kegljišče ne bo pokrito. Igrišča bodo namenjena mladini in odraslim. Pionirska organizacija šole je zato sklenila urediti igrišča, ker se za to ne zanima nihče drug in zato,

ker bodo imeli odrasli in mladina še nek prostor, razen gostiln, kjer bodo lahko preživeli prosti čas. Razen že naštetih igrišč pa namestila pionirska organizacija urediti še prostor za skok v daljino, okolično združnega doma (kjer je vedno blato, kadar dežuje), urediti gredice (tudi pri združnem domu) in še nekatere druge stvari. Pionirjem pomaga pri delu, predvsem s prevozi, tudi kmetijska zadruga.

Sestanek razrednih načelnikov

Pretekli teden smo imeli na naši šoli sestanek razrednih načelnikov. Sestanku sta prisostvovali tudi dve tovarišici. Pogovarjali smo se o vlogi in nalogah načelnika. Načelnik razreda mora biti miren, dober, zvest in pogumen. Paziti mora na red in mir v razredu. Pogovarjali smo se tudi, kako bi napravili red na šoli. Sklenili smo, da bo tisti, ki ne bo ubogal tovarišice, zapisan v okrožnici in ta bo krožila po vsej šoli. Tovarišici sta nam rekli, da mora vsak načelnik razreda predlagati še štiri delegate, ki se bodo udeležili pionirske konference na naši šoli.

Volf Blažek,
III. a razr. osn. š. Mirka Bračiča

IZ LIVOLDA

Spomenik padlim

Krajevni odbor SZDL Livold se je odločil, da prično s pripravami za postavitev spomenika oz. spominske plošče padlim borcem. Nekaj sredstev je že zbranih. Potrebno je pohiteti, če naj bi bil spomenik postavljen do proslave 20. obletnice zboru poslanecev.

Tov. Kordiš iz Dolge vasi je povedal, da bodo preživeli poslanci gotovo prišli v Livold, kjer so med zasедanjem zbora bili nastanjeni.

Kulturno-umetniško društvo je imelo pred kratkim občni zbor.

Izvoljen je bil nov odbor, ki je že začel aktivno delati. Dramatska skupina se pripravlja za prireditev 29. novembra.

Pred nedavnim smo v glavnem končali dela na priključku vodovoda ob mozeljski cesti. Tako so tudi ti prebivavci dobili vodo, ki so jo morali prej nositi. Prebivavci vasi so za ta priključek opravili preko 800 delovnih ur. To je izkopavanje za cevovod, čiščenje ob miniranju in zasipavanjem cevovoda.

(g)

Slemenci gradijo vodovod

- Severno od Ribnice, med ortneško dolino in Sodražico, preide rodovitna Ribniška dolina v hribovit, močno giban svet, tu in tam porasel z gozdovi. To so Slemena, imenujejo jih pa tudi Gregorija. Tudi po teh višinah, po teh zaobljenih hribih se je naselil ribniški človek; ker mu hribovita, malo rodovitna zemlja ni mogla dati dovolj kruha, se je zatekel, kakor vsakdo v Ribniški dolini, v gozd, ki mu je lahko edini dal sredstva za življenjski obstoj. Marsikje po teh krajih še živi stara ribniška obrt, seveda prilagojena sodobnim potrebam, modernizirana...

Kakor so vsi ti kraji hriboviti, razgibani, je razgibano, kljub odmaknjenosti od večjih centrov, tudi življenje; da, morda utripuje še z večjo silovitostjo kot kje drugje. To so Slemenci, grčavi, pridni in iznadljivi ljudje, to so kraji, v katerih je še živ marsi-

zato so se s tako nesebično vne-mo vrgli na delo. Ni jim bilo žal naporov in sredstev, saj vedo, da delajo za skupnost, ki pa jo predstavljajo oni sami. In še nekaj so spoznali: da jim tak napredek omogoča prav naša, socialistična družba. Sicer so veliko govorili

Vodo bodo črpali iz nekega studenca, ki ga imenujejo »žegan studenec« in niti v najhujši suši ne presahne, doslej pa je služil kmetom predvsem za napajanje živine. Studenec leži v nižini in znaša višinska razlika med zajetjem in Gregorjem, kjer bo

Tako so nekateri prebivavci že prispevali do 15 prostovoljnih delovnih dni, vsi skupaj pa so prispevali že preko 15.000 prostovoljnih delovnih ur. Res lep primer delovne vneme in borbe za izboljšanje življenjskih pogojev! Sodelujejo vsi, »kar leze in grek, vaščani iz Gregorja, Hojč, Andola, Krnč, Levstikov, Marolč, Junčja in Grebenja, nihče noče biti zadnji. Eni prevažajo les in drug material, drugi kopljejo,

In še stari vaški studenec pod mogočnim, od časa skrivenčnim drevsom. Gospodinje so se toliko let zbirale ob njem in »pumpale« vodo, pri tem pa malo poklepetale o vedno aktualnih vaških novicah. No, ko pa je nastopila suša, je vodnjak usahnil in klepeta je bilo konec; skrb za vodo je ljudi preusmerila drugam. Ko bo slemenski vodovod končan, bo odklenkalo tudi temu staremu vodnjaku (pravijo, da je eden najstarejših!)

Slemenci so zavihali rokave in zgrabili za orodje. Vodovod moramo zgraditi čimprej, so sklenili... Na fotografiji jih vidimo, kako vneto betonirajo glavni rezervoar pri Gregorju

glavni rezervar, 140 metrov! Stvar so uredili tako, da so zgradili nekaj zaporednih prečrpališč, električne črpalke pa bodo potiskale vodo iz enega v drugega.

Slemenski vodovod bo eden najmodernejših na tem območju, in sicer zaradi načina zajetja, da bodo vodo prečrpavali do glavnega rezervarja, s čimer bodo dosegli stalen in enakomeren pritisk. In še nekaj, kar je omembe vredno: vsa električna inštalacija bo pod zemljo, nad vodovodnimi cevmi. Tudi na ta način so močno pocenili gradnjo. Vodovod je projektiral ing. Aceto iz Ljubljane, kanal so izkopali najeti delavci, vodovodni inštalater, Smuk Anton iz Ljubljane, pa polaga ob pomoči domačinov cevi in urejuje črpalke.

Seveda nosijo skoraj vse breme gradnje, ki bo stala okrog 30 milijonov dinarjev, prebivavci sami. Povsod pomagajo, kjerkoli je mogoče primejo za delo sami, da bi čimbolj pocenili gradnjo.

Gradnja vodovoda se približuje zaključni fazi. Glavni vod bo kmalu gotov, potrebno pa bo napraviti še stranske priključke do vseh vasi, kar ne bo malo. Sedaj betonirajo glavni rezervar pri Gregorju, pri čemer sodelujejo, če lahko rečemo tako, skoraj vsa Slemena. 20. oktobra so organizirali veliko akcijo, ki se je udeležilo veliko prebivavcev slemenskih vasi, ki si grade vodovod, prišli pa so tudi zastopniki občine iz Ribnice.

Gradnja vodovoda se približuje zaključni fazi. Glavni vod bo kmalu gotov, potrebno pa bo napraviti še stranske priključke do vseh vasi, kar ne bo malo. Sedaj betonirajo glavni rezervar pri Gregorju, pri čemer sodelujejo, če lahko rečemo tako, skoraj vsa Slemena. 20. oktobra so organizirali veliko akcijo, ki se je udeležilo veliko prebivavcev slemenskih vasi, ki si grade vodovod, prišli pa so tudi zastopniki občine iz Ribnice.

To je bil za te preproste ljudi, ki s tako vnemo gradijo vodovod, velik, pomemben dan in čeprav so ves dan in še daleč tja čez polnoč trdo delali, jim bo ostal v spominu kot najlepši praznik njihovega življenja: tedaj je namreč nekaj po četrti uri popoldan prvič pritekla voda po »njihovem« vodovodu do Gregorja, kjer so jo rabili za betoniranje rezervarja. Ko so priteklo prve kaplje vode, so se jim zjasnili obrazi, s trdimi, žuljavimi rokami so šli preko čel in si globoko oddahnili: »Torej vendarle! Voda je tu, naš trud ni bil zaman!«

Ne, nikakor! Vaš trud, dragi Slemenci, ni bil zaman, skupaj z vodo bo v vaše kraje priteknel napredek, ki ste si ga tako srčno želeli. Toda ta napredek ste si izbojevali sami, sami ste trdo garali zanj in potočili marsikatero kapljo znoja, toda cilj, ki ste si ga zadali, ste dosegli; dosegli ste ga sami, ne da bi čakali na tujo pomoč. In to naj vam bo v ponos, vsem ostalim pa zgled požrtvovalnosti in enotnosti...

o gradnji vodovoda že pred vojno, toda ostalo je le pri govoricah, pri utopičnih željah...

Slemenci so torej sklenili — in pljunili v roke! Brez dolgotrajnega razmišljanja so pričeli zbirati sredstva, les in tako dalje. Veliko poti je bilo potrebnih, veliko razgovorov, da so spravili skupaj vse potrebno. Režijski odbor, ki vodi gradnjo, od tedaj nima več miru; ni lahka stvar, voditi takole gradnjo!

Veliko jim je v pomoč tudi mehanizacija, saj bi brez mešalca za beton težko tako hitro napredovali

F. Grivec

kateri ljudski običaj, kjer je še ohranjene del naše nepopačene preteklosti...

Toda kadar govorimo o trdi borbi za vsakdanji kruh teh ljudi, ne moremo tudi mimo enega največjih problemov, ki je vsa leta trl tamkajšnje prebivavce; to je pomanjkanje vode, pomanjkanje dobre, zdrave vode. Maloštevilni studenci ob vsaki suši usahnejo, pa tudi domači vodnjaki, ki niti higienični niso, so čestokrat brez vode.

Doslej so na območju Slemen že trije vodovodi, ki so jih ljudje zgradili v glavnem v lastni režiji, to je s prostovoljnim delom in s prispevki. To so vodovodi na Gašpinovem, v Črncu in v Brinovšici. Nazadnje pa so po večletnih skrbnih pripravah, razgovorih in posvetovanjih lansko leto sklenili člani tamkajšnje Socialistične zveze zgraditi četrti vodovod, s čimer bi dobila vodo vsa Slemena, vse tamkajšnje vasi.

Prebivavci Slemen so se dobro zavedali pomena in napredka, ki bi bil dosežen z napeljavo vodovoda. Ne le, da pomeni vodovod za vsako vas nekaj novega, da ima pač gospodinja vodo pri roki, ampak pomeni, predvsem za te kraje, odmaknjene od večjih centrov, napredek, velik korak k dvigu standarda. In prebivavci so se tega dobro zavedali,

In kot je pravil tisti Križnev, tako so nas zjutraj vse zares razvrstili poleg cerkve, obkolili s možmi z brzostrelkami in trije esesosovski oficirji so pričeli odbirati za njih nevarne ljudi. Vprašali so, kdo so komunisti, oficirji, komisariji, ni, takšnih ni bilo. Bilo pa ni tudi svinj, ki bi lahko izdale, zato, ker je bil med nami skoraj polovica komunistov, bili so tudi oficirji in seveda tudi komisariji. Samo štiri so vzeli od enega čez dvesto ljudi. Enega Žida in tri ruske prostake. Rusi so zabredli v nesrečo zato, ker so bili vsi trije **temnopoliti in so imeli kodre v lasih.** Pristopili s k takšnemu in ga vprašali: „Jud?“ Odgovori, da je Rus, toda niti poslušati ga nočejo. „Ven stopi, in to je bilo vse.“

Te ubožce so postrelili, nas pa so nagnali naprej. Vodnik, s katerim sva zadržala izdajavca, se me je držal vse do Poznanja in že prvega dne mi je med potjo stisnil roko. V Poznanju so naju ločili, in sicer iz tegale vzroka:

Vidiš, bratec, tako je, že prvega dne sem sklenil, da bom ušel k svojim. Toda uiti sem hotel zanesljivo. Do samega Poznanja, kjer so nas razmestili v resnično taborišče, nisem imel niti enkrat ugodne priložnosti. A v poznanjskem taborišču pa se mi je ponudila ugodna priložnost: ob koncu maja so nas poslali v gozd čez taborišča, da bi izkopali grobove za naše že umrle vojne ujetnike, kajti takrat je mnogo naših bratov pomrlo zaradi dizenterije; kopljem poznanjsko ilovico in opazujem okoli, ko zagledam, kako je dvojica naših stražarjev sedla na prigriznila, tretji pa je zadremal na sončku... Vrgel sem lopato stran in se splazil v grm... Potem pa, v polnem diru, pazi, naravnost proti sončnemu vzhodu...

Videti je bilo, da se moji stražarji niso kaj kmalu znašli. Odkod pa sem tako sestradan našel toliko moči, da sem

MIHAIL ŠOLOHOV

Človekova usoda 6

v enem dnevu in noči prešel skoraj štideset kilometrov — tega ne vem. Samo nič ni bilo z mojimi tihimi sanjami; četrtega dne so me ujeli, ko sem bil že daleč od prekletega taborišča. Policijski psi so šli po moji sledi in me našli v nepoznetem ovsu.

Ob zarji sem se bal iti čez odprto polje, a do gozda ni bilo manj kot tri kilometre in zato sem se vlegel v oves, da bi se čez dan spočil.

Z dlanmi sem mlet zrnje, malo sem ga požvečil in si ga nekaj natresel v žep za zalogo, ko zaslišim pasje lajanje in brnenje motornega kolesa... Srce se mi je stisnilo zato, ker so se pasji glasovi oglašali vse bližje. Legel sem na plosko stran in se prekril z rokami, da bi mi vsaj obraza ne zgrizli. No, pritekli so in v eni sami minuti so odrli z mene vse cunjje. Ostal sem tašken kot me je rodila mati. Valjali so me po ovsu kolikor so me hoteli in ob koncu mi je neki pes položil prednje tace na prsi in meril v grlo, toda ni se me še dotaknil.

Nemci so se pripeljali na dveh motornih kolesih. Spočetka so me sami pretepali na vso moč, potem pa so naščuvali name še pse in z mene je letela v koščkih sama koža z mesom. Golega in vsega krvavega so me tudi pripeljali v taborišče. Mesec dni sem odsedel v ječi za begunce, pa sem bil vendar živ in ostal živ!

Težko mi je, bratec, če se spomnim na to in še teže je pripovedovati o tem, kaj vse sem moral preživeti v ujetništvu.

Ko se spomniš vseh nečloveških muk, ki si jih moral prenašati tam, v Nemne bilo pravšno.

čiji, ko se spomniš vseh prijateljev in tovarišev in kakšni tovariši so tam izmučeni pomrli v taboriščih, takrat ti srce ne bije v prsih, temveč v vratu, in takrat ti celo dihanje postane težko...

Kje vse me niso gonili v teh dveh letih ujetništva! Polovico Nemčije sem prepotoval v tem času; bil sem v Saksioniji, delal v tovarni silikatov in v ruhrskem bazenu sem v rudniku vozil premož in na Bavarskem sem si pri kopaških delih nakopal grbo, pa tudi v Turingiji sem bil malo časa in vrag vedi kje vse se nisem sprehodil po nemški deželi. Priroda je tam povsod, bratec, različna, toda streljali in pretepali so našega brata povsod enako. A tolkli so nas od boga prekleti gadje in paraziti tako, kot pri nas žive dni ne mlattimo živine. In bili so nas s pestmi in leptali z nogami in topli so nas z gumijastimi palicami in z najrazličnejšim železom, ki jim je prišlo pod roke, da sploh ne govorim o puškinih kopitih in drugem lesu.

Bili so te zato, ker si Rus, zato, ker še zreš v beli svet, zato, ker delaš za njih, sodrgo. Bili so tudi zato, ker nisi tako pogledal, ker nisi tako stopil, ker se nisi tako obrnil... Bili so preprosto zato, da bi človeka pobili do smrti in bi se zadušil v svoji poslednji krvi ter oginil od udarcev. Najbrž je v Nemčiji za vse nas zmanjkalo plinskih peči.

In tudi hranili so nas povsod enako: poldrugi sto gramov ersatz-kruha, v katerem je bilo polovico žaganja in redka hladna juha s kolerabo. Krop so ponekod dajali, drugod pa ne. Pa kaj bi ti o tem govoril, kar sam presodi: pred vojno sem imel šestdeset kilogramov, do jeseni pa sem zlezal na nekaj čez petdeset kilogramov. Na kosteh je ostala tako samo koža, da je bilo celo svoje kosti težko nositi. Pri delu pa garaj in niti besedice ne zini in delo je

bilo takšno, da bi tudi vprežnemu konju

V začetku septembra so nas sto dvainštirideset sovjetskih vojnih ujetnikov premestili iz taborišča pri mestu Küstrin v taborišče B-14 nedaleč od Dresdena. Ob tistem času je bilo v taborišču okoli dva tisoč naših. Vsi so delali v kamnolomu, z roko so dolbili, rezali in drobili nemški kamen. Norma je bila štiri kubične metre dnevno na dušo, pomisli, na takšno dušo, ki je tudi brez tega še komaj, komaj brlela. Tu se je tudi začelo: po dveh mesecih nas je od sto dvainštirideset mož našega ešalona ostalo samo sedeminpetdeset. Kaj praviš, bratec? So nas? Še svojih ljudi ne utegneš zagrebsti, pa tudi po taboriščih grede govorice kot da so Nemci že osvojili Stalingrad in prodirajo naprej proti Sibiriji. Eno gorje vrh drugega, da bi se tako skrivil in bi oči ne dvignil s tal, ko da bi se rad pogreznil v tujo, nemško zemljo. A taboriščna straža popiva sleherni dan, bučno prepeva, se radosti in vriska.

In tako smo se nekega večera vrnili z dela v barake. Ves dan je padal dež, cape bi lahko izžel z nas: od mrzlega vetra nas je vse zeblo kot pse, da smo kar šklepetali z zobmi. Posušiti pa se nisi imel nikjer, niti ogreti, pa še lačni so bili povrh do smrti, to pa je še huje. No, in zvečer še jesti nismo smeli.

Slekel sem s tebe mokre cunjje, se vrgel na pograd in dejal: »Njim je potrebno štiri kubike na dan, za grob slehernega od nas pa je en kubik čez in čez dovolj.« Komaj sem to izrekel, pa se je že med našimi našel nek podlež in je javil te moje grenke besede komandantu taborišča.

BRANKO ČOPIČ:

Oslovska leta

I.

Daleč so že tisti dnevi, ko sem preplašen in žalosten prvič stopil čez prag tega internata, ki je uradno nosil ime »Prosvetni dijaški dom v Bihaču«. Ljudje so mu rekli kar konvikt, dijaku iz njega pa — konviktaš.

Zdaj sem že tretješolec, marsikaj sem že videl in doživel v tem času, toda svojega prvega prihoda v Bihač se spominjam, ko da je bilo včeraj.

Na postajo v Bosanski Krupi me je pripeljal moj stric Andrija. Medtem ko se je razgovarjal z ljudmi, sem začuden zijal v ogromno črno žrelo predora v hribu zraven postaje in zaskrbljen spraševal nekega Džura Pejića, pesnika in nepoboljšljivega klateža iz naše vasi:

— Džuro, kaj je tistole tam, tista jama?

— Hm, res ne veš? Uboga mati, ki ima takšno teslo za sina! — se je Džuro skrivnostno sklonil k meni. — V tisti jami živi požrešna pošast, ki žre konje in junake.

— Eh, eh, kaj se šališ! — sem neverno zmajal z glavo. Čeprav dotlej še nisem bil videl postaje ne vlaka, le nisem verjel v jame in zmaje, pa vendar... kdo bi vedel.

Toda kot nalašč je prav tisti trenutek prihrumela iz črnega predora lokomotiva, ki je pripeljala od Bosanskega Novega in oglušujoče zažvižgala, jaz pa sem jo v divjem strahu ucvril po prašni ulici. Stric je poskočil in zavpil za mano:

— Hej, čakaj, ne boj se!

Vraga — ne boj se! Tak trušč in piskanje, zdaj pa — ne boj se.

— Beži, beži! — kriči pred postajo Džuro Pejić.

Ves zmešan od strahu sem se v teku zaletaval v redke pešce, stric pa je, dirkajoč za mano, zasopel klical:

— Držite ga! Držite malega!

Na vogalu so me ljudje zgrabili in me kreproko držali za roke. Eden od njih, nek črn in stroš obrtnik, me je pošteno zgrabil za ušesa:

— Aha, kaj si ukradel?!

K sreči jim je stric, ki je medtem prisopihal, v naglici razložil, za kaj gre, in ljudje so me med smehom izpustili. Samo tisti črni, nad nečim razočaran, me je postrani pogledal in resno predlagal:

— Pa vseeno ne bi bilo slabo naviti mu uro, bi vsaj drugič vedel.

Jasno, tole prvo doživetje me ni posebno navdušilo. Najprej te prestrašijo z bobnenjem in žvižganjem, potem te pa še za ušesa. Lepo se je začelo tole moje šolanje!

Toda brž ko sva sedla v vagon in je vlak potegnul, sem se potolažil in bil spet dobre volje. Seveda sem ves čas zijal skozi okno in neprestano spraševal strica.

— Stric, čigave pa so tiste krave? Čigava je tista hiša?

— Kaj vem čigava, že od koga.

Na vsej poti od naše vasi do trga je stric vedel, čigava je ta ali ona hiša, pa ga zdaj pogledaj — ali je kaj na tem svetu, česar moj stric ne bi vedel! Ej, to je težko verjeti.

Moj stric, mali vaški trgovčič, je mnogo potoval po svetu, imel je veliko knjig in se je družil z ljudmi iz trga, pa sem verjel, da je najpametnejši človek na svetu. Niti to, da ne ve, čigave so tele hiše ob progi, ni omajalo moje vere, pa tudi kasneje, ko sem spoznal kopico različnih ljudi, se mi nihče ni zdel tako urejeno in trezno moder kot moj stric. Ni znal, recimo, raznih budalosti iz botanike, pač pa samo to, kar je človeku potrebno.

Kaj naj rečem o svojem prvem srečanju z dijaškim domom?

Zmedli so me velikost zgradbe in zapletena lega prostorov in množica dijakov vseh starosti, ki so z vriščem in nebrzdano tekali gor in dol po stopnicah.

Moj stric pa se ni dal zbegati, lotil se je posla, kakor se ga je treba lotiti. Poiskal je upravnik, mršavega, strogega možakarja, me vpisal v internatske knjige, mi pokazal posteljo v velikanski spalnici, porinil podno moj leseni dijaški kovček, potem pa poiskal nekega znanca, starejšega dijaka iz Bosanske Krupe, Mileta Skorića iz tega razreda, in ga prosil:

(Nadaljevanje)

Odločno odpravimo napake

(Nadaljevanje z 2. strani)
NEZADOSTNI USPEHI
V KMETIJSTVU

Nadalje govori poročilo o prizadevanju komunistov na področju kmetijstva in gozdarstva, kjer je na nezadovoljivo stanje precej vplivalo tudi dejstvo, da v KZ ni na nobenem vodilnem položaju komunista. Kljub temu pa bi se morala dejavnost komunistov bolj odražati v raznih organih. — Podružabljanje gozdne proizvodnje je ostalo v bistvu na isti stopnji kot pred izidom zakona. Zavedajoč se, da lahko to izvede le močna, primerno mehanizirana gospodarska enota so se komunisti sicer angažirali, vendar brez vidnejšega uspeha, predvsem zaradi nekaterih izrazito lokalističnih gledišč...

Tudi izpolnjevanje plana kooperacije je izredno slabo, saj je od planiranih 1156 ha realiziranih le 26 ha. To je tako očitno, da v nobenem primeru ne moremo zvrčati odgovornosti za slab uspeh kooperacije na preusmeritev v arondacijo, ampak na pomanjkljivo prizadevanje vodilnih kadrov in tudi komunistov, posebej še, če vemo, da je bilo realiziranih od 140 ha, predvidenih za arondacijo, le 93 ha. V to bi se

ZBOR GOZDARJEV

Pred kratkim so se v Ribnici ponovno sestali gozdarji, skupno z vodilnimi uslužbenci KZ in predstavniki KGP. Namen sestanka je bil vskladitev načel v oblikah gospodarjenja z zasebnimi gozdovi. Kljub enakim nalogam, ki jih imajo KGP in Kmetijske zadruge na območju kočevsko-ribniškega gozdnogospodarskega območja, so posamezne organizacije vodile po lastni presoji gozdarsko politiko do zasebnih gozdov. Naglo se razvijajoči lesni kombinat pa zahteva, da vse gozdove tega območja ne glede na lastništvo, vključimo v čim smotrnejše gospodarstvo. (Poudarjamo, to ni odvzem!)

Dosedanje navade nekaterih zasebnih gozdnih posestnikov so v zadnjih letih prizadevale lesni industriji škodo, ker je zaradi nepravočasnega dobavljanja lesa stal žagarski obrat. Prav iz teh razlogov pa mora naše gospodarstvo vedeti, koliko lesa bomo dobili iz zasebnih gozdov in do kdaj se bo to zgodilo...

In sklep tega sestanka: Kmetijske zadruge naj stopijo z enotnimi pogodbami za kooperacijo z gozdnimi posestniki in z enotnimi kalkulacijami (cenami) za posek in spravilo lesa. Že v tej sečni sezoni je treba pomagati nekmečkim lastnikom gozdov, da bodo lahko načrtno in dolgoročno gospodarili z njimi. Tako gospodarjenje pa lahko zagotove Kmetijske zadruge le z dolgoročnimi zakupnimi pogodbami. Na koncu so se med drugim tudi domenili, da je treba upoštevati uporabo lesa za izdelovanje suhe robe, vendar

Za smeh

»REČA IN SMOLA

»Če vložim v loterijo ali loto, potegnem, ta mesec sem pa še pri zrebu v Komunalni banki potegnil tri jurčke!«

»Ti imaš prav zares hudičevo srečo!«

»Pa še ti vlagaj!«

»Saj vlagam, toda posledice so porazne. Če me kakšen dober državljani potegne iz kanala, še ni tako hudo, če me pa miličnik iz lokala, potem moram vložiti še pri sodniku za prekrške!«

morali bolj poglobiti komunisti kakor tudi ObLO, ker za tak pojav ni opravičila, kljub vrsti »objektivnih« vzrokov!

INFORMIRANOST KOLEKTIVOV

Če hočemo razviti delovne kolektive in člane kolektivov v prave upravljalce, jih moramo stalno informirati s tekočo problematiko. Vendar lahko opazimo, da je informiranost kolektivov silno pomanjkljiva: LIP je sicer pričel izdajati tovarniško glasilo »Obveščevalec«, ki pa je zamrlo. Ponekod so uvedli redno sestajanje kolektiva (Kovinsko podjetje), drugod pa celo leto ni nobenega sestanka (Hrast), kjer se tudi redko sestaja DS. Za tako stanje pa ni kriv samo predsednik DS ali sindikat — ampak tudi komunisti, pa tudi vodilni uslužbenci ne bi smeli biti več samo togi strokovnjakarji. Sploh je opaziti, da v komuni proizvodnja ne kaže posebnega napredka, saj so največja podjetja (LIP, Gradbenik, Opekarna) celo zaostali za lansko proizvodnjo. Vzrok bi morda iskali tudi v čudnem odnosu do kadrovske politike v gospodarskih organizacijah, saj povsod primanjkuje (ali pa jih sploh ni) strokovnjakov, tehnikov in inženirjev!

so priporočili, naj bi izdelke prodal proizvajavec domačemu podjetju in ne po raznih kanalih zasebnikom, od česar skupnost nima prav nobene koristi.

(fg)

PRED LETNIMI KONFERENCAMI SZDL

V drugi polovici novembra bodo v ribniški občini letne konference organizacij Socialistične zveze. O tem, kaj naj bi člani SZDL razpravljali na teh konferencah in kakšni so aktualni problemi, ki bi jih bilo vredno tedaj pretrpeti, bomo spregovorili v pričujočem sestavku — povzetku razgovora s predsednikom občinskega odbora SZDL Ribnica Bogom Abrahamsbergom.

— Letošnje konference naj bi predstavljale višek v širokih razpravah o predosnutku nove ustave. Pred sprejemom ustave naj bi kritično obdelale dosednji razvoj družbenega samoupravljanja ter opozorile na tiste pomanjkljivosti, ki so doslej zavirale večje uveljavljanje zborov občanov, vpliv šolskih odborov in problematiko reformirane šole itd. Spregovoriti bodo morale jasneje tudi o zavesti članov Socialistične zveze, o čemer dovolj jasno govori dejstvo, da v zadnjem času ponekod tudi po dva zbora volivcev zaporedoma nista bila izvedena zaradi slabe udeležbe! — Veliko je tudi problemov, ki bi jih lahko reševali krajevni odbori SZDL v sodelovanju s šolskimi odbori ali krajevnimi odbori. Takih problemov je precej na vaseh, pa tudi v večjih krajih. Morali bi zainteresirati prav vse občane k sodelovanju pa povabiti tudi odgovorne

ljudi z občine, če drugače ne bi šlo...

— Letne konference naj tudi družbeno ocenijo nekatere ukrepe v gozdarstvu, to je n. pr. namen in pomen akcije o podružabljanju, komu je namenjena in s kakšnim ciljem. Na kmetijskih območjih naj bi tudi veliko govorili o pogodbениh odnosih s KZ, ker smo doslej je ugotavljali upadanje zanimanja za sodelovanje, nihče pa ni konkretnije predlagal, kako bi to poživili. Vsekakor primerna tema, s katero bi se lahko pozabavali odbori SZDL in se temeljiteje pogovorili na letnih konferencah.

— Nekatere organizacije bodo spregovorile tudi o delu sekcij, druge pa bi (čas bi že bil tudi n. pr. v Ribnici!) morale s sposobnimi kadri v vodstvu razdeliti delo v različne sekcije. In ravno razprave o posameznih načelih nove ustave bi morale iti v Ribni-

pozornost bo treba posvetiti politiki izterjave, plačevanju dopolnilnega proračunskega prispevka, revidirati davčno politiko v kmetijstvu in še posebej v obrti, skratka pokazati večjo elastičnost in efektivnost.

Tovariš Debeljak je v svojem referatu spregovoril še o številnih drugih problemih, pomanjkljivostih in uspehih, dalj časa pa se je zadržal tudi pri idejni enotnosti komunistov, obsodil prazno, vendar čestokrat razdiralno kritikarstvo, spregovoril o problemu polproletariata in še posebej o vprašanju šušmarstva, ki je v ribniški občini močno razširjeno. Na koncu je poudaril, da bo treba v bodoče posvetiti večjo skrb kadrovske politiki in vključiti v delo vrsto mladih, za delo pripravljenih ljudi...

(vec)

Sklepi občinske konference LMS Kočevje

Za aktivno delo mladine v Socialistični zvezi, sindikatu in drugih organizacijah naj vodstva aktivov iščejo stike z ustreznimi vodstvi organizacij. Novoizvoljeni občinski komite naj izdelata napotke za delo mladine na tem področju.

Za boljše delo in večjo povezanost med mladinskimi organizacijami naj PZ, ZT in ostale specializirane organizacije iščejo pomoč pri ObK LMS, občinski komite naj sklicuje mladino v teh organizacijah in pojasnjuje njihove naloge v Ljudski mladini. Občinski komite LMS pa naj izdelata teze, po katerih naj bi potekalo sodelovanje med navedenimi organizacijami.

Podobno kot pri specialnih organizacijah naj mladina tudi v športnih in kulturno-prosvetnih društvih tesneje sodeluje z mladinskimi aktivimi. Občinski komite LMS naj tudi za to sodelovanje izdelata program.

Za uspešno delo mladih upravljalcev v DS, UO in ostalih organih samoupravljanja naj vodstva aktivov odločno postavijo zahtevo, da naj mladi upravljalci prenašajo vsebino obravnav na širok krog mladine. Obratno pa naj mladina na proizvodnih konferencah predlaga mladim članom upravnih organov, kakšne probleme naj iznaša na sestankih DS in UO in kaj naj tam predlaga.

Novoizvoljeni občinski komite LMS naj podrobno prouči razpravo na današnji konferenci in po konstruktivnih predlogih nakaže ustreznim organom v občini predloge, ki so bili podani na konferenci.

ci preko sekcij SZDL! Pojavlja pa se tudi potreba po pozitivni sekciji za zunanje politična vprašanja. Marsikje namreč formiranje javnega mnenja o zunanji politiki ni usmerjeno, premalo se govori o načelih naše zunanje politike in tako si ustvarja o teh dokaj problematičnih vprašanjih mnenje vsak sam...

— Malo bolj bo treba razmisliti tudi o kadrovanju v vodstvih organizacij, saj so ugotovili, da manjka v vodstvih predvsem ljudi od 25.—35. leta starosti; povprečna starost odbornikov krajevnih organizacij SZDL je 40 let. Občinski odbor SZDL je priporočil vodstvom organizacij, naj pri volitvah novih odborov upoštevajo načelo rotacije; v odbore naj pridejo mlajši ljudje, taki, ki še nekeje aktivno delajo in bi s svojim delom poživili delo v SZDL.

— Osnovne misli konferenc pa naj bi se le nanašale na nekaj najznačilnejših problemov na območju organizacije, o katerih bi razpravljali, in naj ne bi govorili o vseh mogočih vprašanjih (na koncu pa ugotovili, da so razprave zgrešile cilj!)

(vec)

November - mesec boja proti alkoholizmu

Mladina o alkoholizmu

Dva odlomka iz lanske in letošnje razprave na mladinski konferenci v Kočevju.

LANI (ANDA BASTAR):

— ...Torej prostorov za mladino ni, zato bodo mladinci še nadalje zahajali v kavarno in gostilne, kjer preidejo k alkoholu. Vsem nam je znano, da se v tem mesecu borimo proti alkoholizmu, so pa zunaj tudi plakati, ki opozarjajo na posledice alkoholizma. Ker pa mladinci nimajo primerne prostora, bomo na plakata »Boj proti alkoholizmu« napisali »Vsi v gostilne«.

LETOS (MARJAN LUNDER):

— ...Mladina je možata in rada zahaja v gostilne in kavarno. To je v modi. Kvartanje v Gaju

za denar, podkrepljeno s sočnimi kletvicami, premnogi izgređi po ulicah, poškodovanje ljudske imovine, ponočevanje in kaljenje nočnega miru — vse to prehaja že v navado, postaja že tradicija. Vse to vidijo in slišijo mirni meščani, vse to vidijo ljudje, ki so zadolženi v posameznih organizacijah za vzgojo in obnašanje mladine. Vsi to vidijo, ne vedo pa, zakaj je mladina takšna in ne drugačna.

Premnogi nedostatki naše mladine imajo svoj vzrok v tem, da mladina nima svojega prostora, dvorane, skromne sobe ali kluba, imenujte to že kakor hočete...

(Letos pa zunaj ni niti plakata »Boj proti alkoholizmu«, da bi mu mladina kaj pripisala...)

Kaj je z radioservisom?

V začetku septembra je bil v Novicah objavljen razpis prostega delovnega mesta poslovođe radioservisa v Ribnici, ki posluje v okviru Stanovanjske skupnosti. Kmalu zatem se je prejšnji radiotehnik odselil in od tedaj je servis zaprt. Pozanimali smo se pri tajniku Stanovanjske skupnosti, če bo servis sploh še odprt in pove-

dal nam je, da se na razpis ni nihče javil in sami ne vedo, kako bi to uredili. Trenutno imajo za rešitev dve varianti: da bi servis ukinili (in prodali za okrog 400 tisoč din osnovnih sredstev) ali pa da bi ga prevzel privatnik, ki je doslej konkuriral servisu. Ravno to pa je problem, ki ga morajo temeljito premisliti. (g)

Razgovor s šoferjem

Poznava se že vrsto let, saj sva včasih skupaj trgala hlače v šolskih klopih. Potem sva se ločila: jaz sem šel naprej v šole, on pa se je izučil za šoferja. Zadnjič sva se srečala v kavarni in tedaj mi je potožil: »Veš, moral boš zapisati!« »Kaj pa?«

In potem je pričel: »Že od šestnajstega leta sem med šoferji, pa še sedaj nimam urejenega življenja. V podjetju smo štirje mladi, samski vozniki, ki nimamo stanovanja. Kadar vozimo, je dobro, saj lahko prespimo kar v kabini. Kadar pa popravljamo v Kočevju, nimamo prenočišč: tako smo prisiljeni prebiti noči v kabinah. Ko ob dveh končamo delo, gremo v kavarno ali gostilno in se potikamo po lokalih, dokler jih ne zapro, potem gremo pa v avtomobil... Toda kadar popravljamo avtomobile, nam navadno vržejo iz kabin postelje: tako si »postiljamo« kjerkoli, navadno v avtobusih...« Obmolknil je in nekaj časa gledal po cesti, proti samskemu domu. Nato je s tihim razburjenjem nadaljeval:

»Ko nas ljudje vidijo po lokalih, nas imajo za barabe, za pijance! Toda povej mi, kam naj se denem? Če bi imel sobico, bi bil doma in ne bi zapravljaj denarja po gostilnah; raje bi si kupil kaj drugega, radio, televizor... Tako mislijo tudi moji trije tovariši... Po tako preživetih nočeh smo utrujeni, neprespani in čestokrat gremo taki tudi na pot. Potem pa govorimo o varni vožnji. Veš, zadnja leta, odkar sem prišel od vojakov, se še nisem dobro naspal... saj se nimam kje... Ko bi imeli vsi štirje sobo!... Radi bi, da bi že enkrat rešili ta problem...«

Da, kar mi je pripovedoval šofer Silvo M. mi je dalo misliti. Mogoče pa bi ne bilo težko rešiti tega problema? Ravnokar se je namreč zaključil mesec varnosti v prometu, pričel se je mesec boja proti alkoholizmu, v čemer vidim tesno povezavo. Če govorimo o prometni varnosti, ne teoretizirajmo, ne razpravljajmo kaj bi, kako bi, ampak načnimo problem konkretno, jasno in odločno. Kaj res ni v Kočevju skromne sobe za mlade šoferje (ali pa me je morda nalagal)? Če bo rešeno to vprašanje, bomo veliko storili za varnost na cesti, njihova storilnost se bo dvignila, opustili pa bodo tudi popivanje, kar pa je tudi cilj naših prizadevanj! Tedaj pa tudi Silvo ne bo mogel več reči: »Stanujem v avtobusu številka...!«

France Grivec

»INLES« — prvi štirje meseci

Štirje meseci v obstoju nekega podjetja ne predstavljajo veliko, saj v tem času ne moremo govoriti o posebno velikih uspehih, pa čeprav je podjetje veliko, kot n. pr. kombinat lesne industrije INLES v Ribnici. Še posebej zato, ker je podjetje nastalo s spojitvijo več manjših lesnopredelovalnih podjetij... Če torej ne moremo govoriti o posebnih proizvodnih uspehih, pa lahko spregovorimo o konsolidaciji kolektiva, notranji »štímungu«, spajanju v enoten, homogen kolektiv. In prav na tem področju so bili v teh štirih mesecih doseženi lepi uspehi, so bila izpolnjena vsa pričakovanja. Člani kolektiva, raztreseni po vsem kočevsko-ribniškem območju, so se hitro zživeli v novo organizacijo, se spojili in sedaj gledajo na novo podjetje enako, vedo, da je to celota, ustvarjena za boljše, racionalnejše in uspešnejše gospodarjenje.

Vemo, zakaj se je lesna industrija združila: predvsem zaradi boljše proizvodnje, to je specializacije ter združitve sredstev, ki jih bodo, združena, lažje smotrnejše izkoriščali za rekonstrukcijo posameznih obratov. Če pa bo hotelo podjetje uspeti, se bodo morali posamezni obrati nujno specializirati le na določene izdelke, kajti dosežani način proizvodnje, ko je vsak obrat proizvajal vse mogoče izdelke, ne vodi nikamor, najmanj pa nudi možnosti za osvojitve zunanjega trga. Tako naj bi v bodoče nek obrat le razrezoval les, drugi pa bi ga obdelovali do končnih proizvodov... Precejšnje težave so tudi zaradi trga, ki se sedaj močno zapira; plasman izdelkov je zelo težak in imajo precej težav z velikimi zalogami gotovih izdelkov.

no stekla. Ob tem pa moramo seveda omeniti tudi pomanjkanje delavcev, ki jih primanjkuje predvsem v Ribnici in Sodražici. Vezana vrata bi lahko izdelovali v dveh izmenah, vendar je delavcev premalo.

Letošnji izvozni plan je milijon 271 tisoč dolarjev, do konca oktobra pa so že dosegli preko 800 tisoč dolarjev. Kljub izvoznim težavam dosejajo pri tem kar dobre uspehe, saj je INLES v republiki med večjimi izvoznimi producenti (35 % celotne proizvodnje je za izvoz!) In še celotni proizvodni plan: dve milijardi 700 tisoč dinarjev, s čimer se naš kombinat uvršča med največja tovrstna podjetja v Sloveniji.

Glavna naloga kombinata v letu 1963 je rekonstrukcija, kar jim

Ribniški obrat kombinata lesne industrije INLES je že precej moderniziran, vendar proces mehanizacije še ni zaključen.

Precej govora je bilo tudi o neizpolnjevanju plana, predvsem na ribniškem obratu, čemur je bila vzrok predvsem okvara na strojih. Vendar upajo, da bo letošnji plan vsaj približno izpolnjen. — Tako ima zdaj precej težko nalogo komercialna služba, ki se mora boriti za trg. Povpraševanje po pohištvu je sedaj majhno in je ključni sortiment, ki rešuje podjetje, žagani les iglavcev...

Obrat vezanih vrat je pričel s proizvodnjo šele letos, vendar jim manjkajo še štirje stroji. Leto bodo dobili prihodnje leto, ko bo proizvodnja vezanih vrat dokon-

bo omogočilo dokončen prehod v specializirano proizvodnjo. Prihodnje leto bodo rekonstruirali tri glavne žage, v Ribnici, Kočevju in Loškem potoku. Za rekonstrukcijo bodo potrebovali okrog 250 milijonov dinarjev in za okrog 120 do 130 tisoč dolarjev opreme. Tako bo žagarska proizvodnja modernizirana in postavljena na ekonomske noge. Pri tem je treba poudariti tudi to, da ni dovolj moderen rezalni stroj (polnojarmenik), če ni mehaniziran tudi dovoz lesa do stroja in spravljane razrezanega lesa...

(fravec)

NOGOMET

Rezultati zadnjih kol:

- 7. 10. 1962 — Kočevje : Medvode 5:1 (2:0)
- 14. 10. 1962 — Kočevje : Usnjar (Vrhn.) 6:4 (4:3)
- 21. 10. 1962 — Kočevje : Enotnost (Jevnica) 9:1 (2:0)
- 28. 10. 1962 — Kočevje : Papirničar (Radeče) 4:3 (3:2)

Sportno občinstvo seznanjamo z rezultati, ki jih dosegajo kočevski nogometaši na domačem in na tujih igriščih. Na Vrhniki in v Radečah so bile igre borbene in ostre, kar je razvidno tudi iz rezultatov.

Vse igre na domačem igrišču so pokazale, da igralci igrajo z zavestjo in voljo. Posebno napadavci so se prebudili in prišli do spoznanja, da le zadetki prinašajo zmago in zaželene točke, ki so potrebne za osvojitve prvega mesta, kar bi klub ponovno pripeljalo v podzvezno ligo; s tem pa nudimo občinstvu še večji športni užitek.

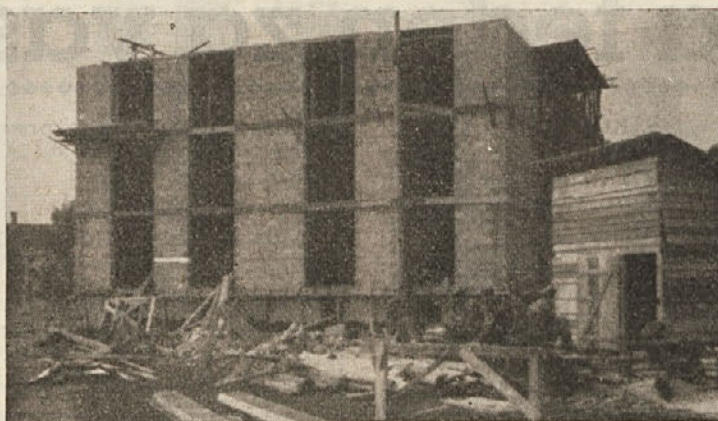
Vse člane, mladince in pionirje, ki imajo voljo do nogometa, vabimo, da se prijavijo za sodelovanje v klubu, ki bo strokovno usposabljal mlad kader. Prav tako vabimo vse bivše aktivne nogometaše, da se ponovno vključijo v klub. Vsi, ki želijo pristopiti v klub in igrati, naj se javijo ob torkih in petkih na stadionu od 16. do 17. ure.

Vse podporne člane kluba obveščamo, da bodo aktivni člani kluba pobirali članarino za leto

1961 in 1962, zato prosimo, da jo kot člani kluba plačate.

Ureditev ceste ob Kolpi

(D. V.) — Cesta od Broda na Kolpi do Osilnice je v zelo slabem stanju. Podatki o stanju prometa pa pokazujejo, da je promet po tej cesti v naglem porastu, zlasti v poletnih mesecih, ko kraje v Kolpski dolini od Broda na Kolpi proti Čabru obiskuje večje število motoriziranih turistov in obiskovavcev prirodnih in zgodovinskih lepot. Prav bi bilo, da bi cestni podjetji iz Novega mesta in Reke podvzeli vse potrebno, da bi se ta cesta popravila.

Gradnja ribniškega stolpča, ki ga gradi Gradbenik za ObLO, počasi napreduje in upajo, da bo pod streho že letos, prihodnje leto pa verjetno vseljiv

Obisk v dobrepoljski zadrugi

V KZ Dobrepolje pravijo, da je v njihovi dolini letos precej krompirja, vendar ga niso veliko odkupili, ker je odkupna cena 20 din prenizka. Pričakujejo, da se bodo cene kaj spremenile...

Letni plan dobro izpolnjujejo; polletni plan so celo nekaj preseglji (pri odkupu, na ekonomiji, prav tako pa tudi pri prometu in dohodku). Zadruga ima v ekonomiji 70 glav klavne živine. Prirastek je lep in precej živine prodajo. Spomladi bodo precej živine prodali in dokupili novo, tako da bodo imeli okrog 120 glav. Mlado živino bodo redili do šest

mesecev. Da bodo lahko spravili pod streho toliko živine, bodo januarja adaptirali še ostalo polovico hleva. Pri tem pa imajo precej težav s pomanjkanjem vode. Imajo sicer lasten vodovod (iz bližnjega studenčka), vendar zadostuje le za 100 glav živine.

Letos bodo prodali okrog 63 glav lastne živine, okrog 200 pitane živine iz kooperacije, okrog 300 glav pa je bodo odkupili od kmetovavcev, ki so zadnje čase skoraj povsem opustili vzrejo plemenske živine.

Sklepanje pogodb za sodelovanje na njivskih površinah dobro poteka. Po planu bodo vključili v kooperacijo 550 ha. Sklepajo kompleksne pogodbe za vse pridelke, tudi za spomladansko setev. Doslej je že sklenjenih preko 50 % pogodb. Največji poudarek bodo dali, kakor vedno doslej, pogodbenemu pridelovanju krompirja in krmnih rastlin. Na lastnem posestvu bodo vseljali novo (franco-sko) vrsto pšenice in san pastore. In načrti za prihodnje leto?

Zgraditi nameravajo senik, silos, bolj bodo morali skrbeti za gradnjo stanovanj in še bolj izpopolniti strojni park, če bodo hoteli nuditi kmetovavcem pri pogodbenem sodelovanju čim več uslug.

(vec)

Iz Osilnice

(D. K.) — Ob pomoči Vodne skupnosti za Dolenjsko je bil napravljen na Čabranki na osilniških poljih obrambni zid, ki bo onemogočil odnašanje rodovitne zemlje in erozijsko delovanje Čabranke.

Delo poravnalnega sveta v Osilnici dokazuje, da je ta pomemben družbeni organ uspel v mnogih primerih sporne stranke zadovoljivo poravnati. S tem je uspel, da ni prišlo do nepotrebnih tožb in v zvezi s tem do nepotrebnega zapravljanja časa in denarja.

Za zgled — pa tudi koristno je

V nedeljo zjutraj 21. oktobra, precej zgodaj za nedeljske prilike, je zamrgolelo po položnem bregu, ki se spušča z Gorenja proti Blumvirtu, ki je tudi del Gorenja. Mlado in staro je prihitelo z lopatami, krampi, motikami in samokolnicami in se zarilo v breg. Traktoristi s KU Mlake so s traktorji preorali trdo zemljo, da so nato prostovoljci lažje uravnali v stezo, do meter in več široko, ponekod pa tudi do 60 cm visoko, kakor je pač bilo potreba prejeziti z zemljo jame in jarke, ki so jih skopali vode in kolesa. Na to, iz zemlje pripravljeno stezo, pa so fantje hitro navažali leš. Steza je hitro lezla v dolino in je še pred obedom prišla do studenca,

malo od ceste. Steza bo dolga ca. 300 metrov in bo olajšala predvsem otrokom lažji dohod na cesto in v šolo. Običajno ne imenujemo prostovoljcev, to pot pa bomo napravili izjemo. Stara mama MARINŠKOVA iz Gorenja, ki je že videla preko 70 pomladi, je z drugimi, lahko bi rekli svojimi sinovi in vnuki, vihtela neumorno motiko, kot vsi ostali krepki možakarji in mladeniči.

C. Novak

KROMPIRJA JE ŠE

V predgrajskem obratu Kmetijske zadruge Kočevje so letos odkupili okoli 3000 kub. m lesa, 1500 kilogramov krompirja, 5000 kg jabolok, 2000 kg hrušk, nad 30.000 kg

živine (od tega 33 glav govedu, 45 prašičev in 113 telet) in 103.500 l mleka. Manj so odkupili ovac in fižola ter še nekaterih drugih kmetijskih in gozdnih pridelkov.

Na območju obrata pa imajo kmetje še znatne zaloge nekaterih pridelkov. Tako je še okoli 15 ton krompirja, ki ga kmetje doslej niso hoteli prodati KZ po odkupni ceni 20 din za kg. Zmedo so napravili predvsem privatni lastniki avtomobilov, ki odkupujejo krompir nekoliko dražje. Odkupa čaka še okoli 2000 kg jabolok. Kmetje bi morali prodati tudi hruške, vendar se je odkup ustavil, ker ne gredo v promet.

Obrat sklepa tudi kooperacijske pogodbe. Doslej jih je sklenil z 39 kmetovavci za nad 23 ha. Sejali bodo predvsem pšenico sanpastore, ki se je že doslej obnesla, nanovo pa bodo uvedli pšenico leonardo. Letošnji donosi pšenice so znašali povprečno od 32 do 35 mtc na ha. Obrat prodal okoli 40 ton umetnih gnojil na leto, oziroma še enkrat več kot pred nekaj leti. Kmetje so se gnojenju z umetnim gnojem že priučili, medtem ko so ob uvedbi umetnega gnojenja gnojili včasih tudi napačno. Zadruga ima tudi strokovno službo, ki kontrolira, kako se kooperante pridružujejo agrotehničnim mer,

Loški potok

Pridelek v Loškem potoku je bil letos bolj slab. Krompirja sicer niti niso pridelali malo, vendar ga zadruga ne more odkupiti zaradi prenizke odkupne cene. Tudi košnja je bila v teh krajih zaradi suše bolj pičila; klub temu pa je zadruga prodala KZ Kočevje za obrat v Fari preko 100.000 kg sena. Nekaj so ga sami pridelali, nekaj pa odkupili. Zadruga sklepa pogodbe predvsem za gnojenje njiv in travnikov. Pri tem dosegajo plan okrog 90 %. Letošnji proizvodni plan (205 milijonov) bodo tudi dosegli, saj so v prvem polletju ustvarili že 112 milijonov din prometa,

Hotel v Ribnici

Na zadnji seji sveta za turizem in gostinstvo v Ribnici so govorili tudi o razvoju turizma in gostinstva. Gostinstvo je namreč še vedno ena najbolj bolečih točk v Ribnici, saj je treba marsikaj korenito spremeniti, če ga hočejo približati sodobnim potrebam in vedno hitrejšemu razvoju turizma. Za sedaj so sklenili rekonstruirati gostišče »Ribničan« in vse ostale lokale. Gostišče Ribničan naj bi se namreč razvilo v nekaj gostinski center Ribnice. Zgradili bodo novo kuhinjo, sedanjo pa preuredili v točilnico. Da bi pridobili nekaj tujskih sob, bodo odkupili sosednjo stanovanjsko hišo. Trenutno imajo dve ponudbi — pri Cenetu in hišo poleg »Ribničana« (Pickovo). Verjetno se bodo odločili za zadnjo...

Dokončno bodo tudi uredili kavarnico v gradu (verjetno do 29. novembra), v načrtu pa imajo tudi gradnjo hotela. Načrti so že pripravljene, samo odločiti se morajo, kje naj bi hotel stal! To je pa precej težje vprašanje. Menijo, da bi bilo najbolje, če bi bil za »Ribničanom«, v bližini stolpčev. Vendar pa, predno bodo začeli graditi, velja temeljito premisliti, kam ga bodo postavili, in pretehtati, če bi ne bilo veliko bolje, da bi stal v gradu. Tu so še temelji nekdanjega grajskega poslopja in kar je najvažnejše: bil bi na najprimernejšem kraju! Vsekakor — vredno premisleka.

(fg)

ta teden za vas

KOČEVJE

Poroke: Pajnič Milan, urar iz Gašparcev 17, star 24 let in Stimac Andjelka, urarska pomočnica iz Kočevja Trg svobode 51, stara 20 let. Semec Angel, delavec iz Slovenske vasi 14, star 26 let in Jurca Alojzija, delavka iz Kočevja Ljubljanska c. 30, stara 22 let. Rački Jože, mizarški pomočnik iz Mahovnika 23, star 25 let in Blazinšek Ana, kuharica iz Kočevja, stara 19 let. Hudorovič Avgust, delavec iz Zeljn 42, star 23 let in Šarkezi Veronika, delavka iz Zeljn 42, stara 21 let.

Rojstva: V Kočevju je rodila Rogina Marija delavka iz Ljvolda 48 — dečka, v Salki vasi je rodila Mlakar Anica gospodinja iz Salke vasi 37 — deklico, v Kočevju je rodila Bartolme Marija, gospodinja iz Kočevja Trg svobode št. 21 — dečka.

V Ljubljani so rodile: Kordiš Milena iz Konca vasi 13 — deklico, Marolt Ana iz Kočevja Prešernova ulica n. h. — dečka, Hočevar Vera iz Kočevja Ljubljanska cesta 31 — dečka, Henigman Neža iz Kočevja Reška cesta 16-a — dečka in Tanko Marija iz Kočevja Ljubljanska cesta — dečka.

Smrti: V Ljubljani sta umrla Bartolme Franc, upokojenec iz Dolge vasi 20, star 63 let in Rajnovič Marija, gospodinja iz Zeljn št. 39, stara 65 let.

RIBNICA

Poročila sta se Štupica Ivan, delavec iz Jurjevice 54 in Petek Frančiška, poljedelka iz Dolenjih Lazov 21.

Umrli sta: Kovačič Angela, os. upokojenka iz Hrovače 1, stara 80 let in Pirnat Marija iz Zlebiča 35, stara 44 let.

Rodili sta: Češarek Antonija, delavka iz Hrovače 17 — deklico in Klasnič Ana, gospodinja iz Ribnice 232, dečka.

PREDGRAD

Rodila je Čmrlec Marija, poljedelka iz Knežje lipe št. 4. — dečka.

LOŠKI POTOK

Rodila je Knavs Marija iz Retij št. 61 — dečka.

KINO

KOČEVJE: 2. do 4. novembra ameriški barvni film »Davy Crockett in pirati«, 4. (matineja) »Se-stanek s hudičem«, 5. in 6. novembra ameriški barv. film »Marjori Morningstar«, 7. in 8. novembra francoski film »SOS — Radio taksi«, 9. in 11. novembra ameriški barvni film »Potovanje v središče zemlje«.

RUDNIK: 3. in 4. novembra romunski barvni film »Darclee«, 10. in 11. novem. gruzinski barv. film »Beli suznjki«.

RIBNICA: 3. in 4. novembra italijanski film »Krošnjari«, 10. in 11. novembra ameriški film »Minuta za umor«.

SODRAŽICA: 3. in 4. novembra sovjetski film »Maščevalec Kjor Ogli«, 10. in 11. novembra ameriški film »Vremenar«.

STARA CERKEV: 3. in 4. novembra ameriški film »Povabilo na ples«, 10. in 11. novembra nor-

Umrla je Vesel Marija, preužitkarica iz Srednje vasi št. 14 — stara 83 let.

DOLENJA VAS

Rodila je: Levstek Julijana, gospodinja iz Dolenje vasi 1 — dečka.

V ljubljanski porodnišnici sta rodili: Petrič Francka, uslužbenka iz Dolenje vasi 103 — dečka in Lovšin Mihaela, gospodinja iz Lipovca 25 — dečka.

KOSTEL

Umrla je Zdravič Ivanka, gospodinja iz Kupe 3, stara 49 let.

TEČAJ ZA KINOOPERATERJE

Delavska univerza pripravlja skupaj s svetom Svobod tečaj za kinooperaterje. Tečaj bo obsegal tehniko ravnanja s kinoaparaturο, diaproyektorjem in snov s področja filmske vzgoje. Bo v popoldanskih urah in na nedeljo, skupaj približno 30 ur.

Prijave sprejemamo do 10. novembra.

DELAVSKA UNIVERZA

JAVNA DRAŽBA

V času od 8. do 11. novembra 1962 bomo na javni dražbi prodajali rabljen gostinski inventar. Dražba bo v restavraciji pri kolodvoru. Prednost pri nakupu imajo gospodarske organizacije. Po 11. novembru bomo material prodajali tudi privatnikom.

Gostinsko podjetje Hotel »PUGLED« Kočevje

IZGUBLJENO

Dne 26. oktobra sem izgubila od avtobusne postaje do Rudnika ročno torbico z dokumenti. Najditelja prosim, naj mi torbico z dokumenti vrne, denar pa obdrži.

Marija Babič, Rudnik 11, Kočevje

ZAMENJANO

Dne 29. oktobra 1962 sem na občinski seji ob odhodu pomotoma zamenjal pelerino. Kdor je dobil mojo ga prosim, da sporoči svoj naslov. Vse stroške povrnem.

Križman Jože
Tržič 12, p. Struge na Dol.

veški film »Devet življenj«.

LOŠKI POTOK: 4. novembra poljski film »Vlak«, 11. novembra ameriški film »Obtežljiva priča«.

VELIKE LAŠČE: 3. in 4. novembra ameriški barvni CS film »Tek za soncem«, 10. in 11. novembra italijanski barvni CS film »Skandal na plaži«.

PREDGRAD: 3. in 4. novembra ameriški film »Pesek Iwo Jimex«, 10. in 11. novembra »Parizanka«.

DOBREPOLJE: 3. in 4. novembra ameriški barvni CS film »V 80 dneh okoli sveta«, 7. ameriški film »Polkovnik in jaz«, 10. in 11. novembra amer. barvni film »Osamljeni maščevalec«.

PONIKVE: 8. novembra amer. film »Polkovnik in jaz«.

BROD NA KOLPI: 3. in 4. novembra čehoslovaški film »Nevaren izum«, 10. in 11. novembra italij. film »Siromašni a lep«. »

Preskrba z vodo

Preskrba z vodo na ribniško-kočevskem območju še vedno ni najboljša. Vodna skupnost je že preko časopisa pozivala k štednji vode, iz česar lahko sklepamo, da je zmogljivost premajhna za preskrbo tega območja. Toda omrežje se kljub temu širi v nova naselja, kot je v Otavice, Lipovec itd. Z oziroma na to je treba omeniti, da so prizadeta naselja v višjih legah, kot je vas Breg, Bukovica in Ribnica zlasti v višjih nadstropjih. Konkretno na Bregu voda ne priteče cele dneve, kvečjemu ob 10. ali 11. uri zvečer jo lahko naloviš, če si dovolj hiter in če imaš posodo...

Seveda so tudi objektivne težave, zlasti slaba in stara napeljava ribniškega vodovoda. Po pripojitvi Obrha k ribniškemu vodovodu je bila preskrba z vodo kar zadovoljiva tudi za naše vasi. Po priključitvi Otavice pa lahko rečemo da je zmogljivost za polovico padla, po priključitvi Lipovca pa upravičeno trdim, da smo ostali skoraj brez vode.

Prebivavcem prizadetih krajev ni vseeno, ali imajo vodo ali ne, ker vodarino morajo plačati. Obljubljajo nam že več let izboljšanje, vode pa je vseeno vedno manj.

Vaščan Brega pri Ribnici

UPRAVNI ODBOR KEMIČNE TOVARNE KOČEVJE

razpisuje

NATEČAJ

ZA IZBIRO IMENA DEKORATIVNE SLOJASTE PLOŠČE

Dekorativne slojaste plošče tipa »Ultrasas« impregnirane z melaminsko smolo se uporabljajo za obloge delovnih površin pohištva, železniških vagonov, ladij itd.

Ime naj označuje:

1. Kvaliteto, sestavo, lastnosti in uporabnost plošč
2. Plošče se lahko imenujejo tudi po kakem znanem turističnem kraju, gori in podobno, vendar tako, ki ni že pogostokrat uporabljeno
3. Ime mora biti tako, da bo zvaneče in lahkoizgovorljivo tudi za tujce

Predloge se mora poslati najkasneje do 15. novembra 1962 na Upravo podjetja. Na ovitku mora biti označeno »Za natečaj« Za sprejeto ime, ki ga bo izbrala komisija, bo podeljena:

I. nagrada v višini 10.000 din

II. nagrada 5 kg melaminskega laka

V primeru, da se izbere ime, katerega bi predlagalo več udeležencev natečaja se dobitnikova nagrada določi z žrebom.

Spored RTV Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

SOBOTA, 3. NOVEMBRA: 9.25 Zabavna glasba od tod in ondod — 10.55 Vsak dan nova popevka — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Milena Lekšan: Sadni izbor za Slovenijo — 12.30 Iz Španije in Latinske Amerike — 13.30 Popevke se vrstijo — 14.05 Med plesi in rapsodijami — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Sem in tja po svetu — 15.40 Zborovska glasba — 17.05 Gremo v kino — 18.30 Zabavni orkester RTV Ljubljana — 20.00 Novo v studiu 14 — 21.00 Za konec tedna — ples — 22.15 Odaja za naše izseljence.

NEDELJA, 4. NOVEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra »Volk nikoli ne trka« — 9.05 Odmevi iz slovenskih dežel — 10.00 Še pomnite, tovariši... Ivan Žejn: S Sicilije do Beograda — 10.30 Matineja narodnih ansamblov in pevcev — 11.50 Glasba za dober tek — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Za našo vas — 14.15 Naši poslušalci — 15.15 Igramo za vas — 15.30 Maj-

hen koncert Marie Callas in Jana Peercea — 16.00 Humoreska tega tedna: Andreško — 17.15 Radijska igra »Dnevnik Kellyja s kánončkom« — 18.30 Športna nedelja — 20.00 Izberite svojo melosalci čestitajo in pozdravljajo — dijo — 22.15 Skupen program JRT.

OBVESTILO

Potrošnike električne energije na področju Loškega potoka, Trave, Osilnice, Cabra, Žimaric in Sodražice obveščamo, da zaradi nujnih vzdrževalnih del, v nedeljo dne 4. 11. 1962 od 7. do 15. ure ne bo električne energije.

Odjemalce na področju Kočevja in Ribnice pa obveščamo, da bo zaradi del na 35 KV daljnovodu, slabša napetost, zaradi česar lahko nastopijo motnje tudi na redni dobavi vode, v času od 7. do 13. ure. Zaradi tega prosimo, da se pravočasno preskrbite z vodo.

ELEKTRO KOČEVJE